

School voor Praktijkonderwijs

de Rijzert

Jaarverslag 2023

Inhoud

1	Woord vooraf	3
2	Organisatie	4
2.1	Bestaansrecht	4
2.2	Bestuur	4
2.3	Medezeggenschapsraad	7
2.4	Waar staat de Rijzert voor?	8
2.5	De school	9
2.6	Personele bezetting en opbouw	10
2.7	Ziekteverzuim	12
2.8	Professionele cultuur	12
2.9	Prestatie box	13
2.10	Strategisch personeelsbeleid	13
2.11	Convenants middelen	14
2.12	Huisvesting en verduurzaming	15
2.13	Samenwerking en netwerken	15
2.14	Passend onderwijs	18
2.15	Kwaliteitszorg en verantwoording	19
2.16	Afwikkeling klachten	19
3	Resultaten: beweging rond het praktijkonderwijs en de Rijzert	20
3.1	Instroom	20
3.2	Uitstroom	22
3.3	Nazorg	23
4	Onderwijskundig beleid	24
4.1	Extra aanbod vanuit Nationaal Programma Onderwijs	24
4.2	Internationalisering	25
4.3	Toetsing en examinering	25
4.4	ICT	26
4.5	Stage/werkplekleren	26
5	Subsidies	27
5.1	Nationaal Programma Onderwijs	27
5.2	Heterogene brugklassen	27
5.3	Techniekloket (Sterk Techniekonderwijs)	27
5.4	Gezonde School	28
5.5	School en Omgeving (Rijke Schooldag)	28
5.6	Verbetering Basisvaardigheden	29
6	Financieel beleid	30
7	Continuïteitsparagraaf	38
8	Jaarrekening	42

1 Woord vooraf

Voor u ligt het jaarverslag over het jaar 2023 van de Rijzert, school voor praktijkonderwijs in 's-Hertogenbosch, die ressorteert onder de Stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch.

De Rijzert is een school waar leerlingen en medewerkers kunnen ontdekken waar ze goed in zijn (talent) en waar ze zich verder in willen ontwikkelen (passie). Hierbij streven we ernaar een ieder – op zijn/haar eigen niveau – het beste uit zichzelf te laten halen. Het is onze opdracht de leerlingen optimaal voor te bereiden op hun plaats in een steeds complexer wordende maatschappij, hen te begeleiden richting (beschut) werk of vervolgonderwijs én te vormen tot actieve en zelfbewuste burgers. Met gepaste trots kunnen we stellen dat de opdracht om leerlingen voor te bereiden op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap succesvol wordt uitgevoerd. Leerlingen vinden na hun schoolcarrière een passend vervolgtraject dat duurzaam blijkt te zijn.

De Rijzert is een school die midden in de maatschappij staat. Onze opdracht kunnen we immers alleen vervullen door samen te werken met de partners om ons heen. Ook in 2023 hebben we veel aandacht besteed aan onze positionering binnen en samenwerking met het voortgezet onderwijs in de regio 's-Hertogenbosch, onze collega-praktijkonderwijsscholen in de regio (het NPO – Netwerk Praktijkonderwijs Noordoost Brabant), het samenwerkingsverband De Meierij, het MBO (Entree-opleiding), het lokale bedrijfsleven en de verschillende gemeenten.

Helaas is het team van De Rijzert in schooljaar 2022/2023 getroffen door extreem hoog ziekteverzuim onder personeel waardoor we genoodzaakt zijn geweest ons onderwijsaanbod tijdelijk aan te passen. Het belang van regelmaat en continuïteit voor de leerlingen heeft altijd voorop gestaan. Alle aanwezige collega's hebben zich voor 100% ingezet om ons lesaanbod zo goed mogelijk door te laten lopen en daarmee de ontwikkeling van de leerlingen te waarborgen.

De Rijzert wil voor haar leerlingen en medewerkers een prettige school zijn. Een plek waar je graag komt en je je veilig voelt. Ik ben erg trots op het team dat door extra inzet veel van de lessen die anders uitvielen toch op hebben opgevangen.

De Rijzert staat voor een goede kwaliteit van het onderwijs en zorg voor leerlingen en medewerkers. In dit jaarverslag kijken we terug hoe we dit in 2023 hebben gedaan. We doen verslag van het gevoerde beleid en de stand van zaken over 2023. Daarbij worden alle van invloed zijnde interne en externe ontwikkelingen beschreven.

Ik wens u veel leesplezier.

Noortje van den Boogaard, directeur

2 Organisatie

2.1 Bestaansrecht

De Stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch heeft tot doel het verzorgen van praktijkonderwijs. De Rijzert is hiervoor het instrument en heeft hiervoor de licentie. Samen met drie andere scholen (in Zaltbommel, Schijndel en Boxtel) verzorgt De Rijzert het praktijkonderwijs in het Samenwerkingsverband de Meierij VO. In Nederland zijn 175 scholen voor praktijkonderwijs met ruim 29.000 leerlingen. Met een landelijk gemiddelde grootte van 166 leerlingen is De Rijzert dus een grote regionale school in haar soort.

De rechtspersoon is de Stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch en als zodanig bekend bij de Kamer van Koophandel onder nummer 17146450. De Rijzert is juridisch een zelfstandige organisatie en valt onder de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

2.2 Bestuur

Het bestuur is belast met besturen en het houden van toezicht conform de statuten en wet- en regelgeving. Het doel van het toezicht is:

- toetsen en bevorderen dat de directeur met gemandateerde bestuurstaken het doel van de stichting effectief en efficiënt realiseert;
- realiseren van maatschappelijke doelen die door de stichting zijn vastgesteld, dan wel door de overheid in wet- en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

Sinds 2016 heeft de Rijzert als grondslag 'algemeen bijzonder' en is de Stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch aangesloten bij de besturenbond VOS-ABB.

Uitgangspunt voor het bestuur is het concept van 'good governance' dat is omschreven in de code van de VO-raad. Professioneel handelen en zelfreflecties zijn hierbij vanzelfsprekend. Er wordt een heldere afbakening gevormd tussen bestuurlijke en toezichthoudende taken. Ook worden interne en externe belanghebbenden betrokken waar dit logisch is.

Het bestuur heeft het proces van traditioneel bestuur naar raad van toezicht organisch opgestart en gaat haar nieuwe bestuursamenstelling daarop inrichten.

Het bestuur heeft de taken met inachtneming van hun bevoegdheden uitgevoerd conform wetgeving rondom intern toezicht en verklaart dat:

- er geen sprake is van belangenverstrengeling;
- er zich geen incidenten hebben voorgedaan;
- de middelen van de stichting doelmatig zijn ingezet.

Het bestuur heeft de begroting 2024 en de jaarrekening 2023 goedgekeurd op basis van de accountantsverklaring en heeft na bespreking zijn fiat gegeven aan het schooljaarplan en de daaruit voortvloeiende plannen voor de komende jaren.

De kwaliteit van het onderwijs is een belangrijk agendapunt geweest, alsmede de eventuele achterstanden die leerlingen opliepen door de coronamaatregelen.

Het bestuur heeft met plezier voldaan aan de verplichting om jaarlijks tenminste één keer te overleggen met de MR. Op verzoek van de MR is er nog een extra overleg geweest.

Het bestuur heeft vastgesteld dat er voldoende aandacht was voor de veiligheid van leerlingen en werknemers, zowel sociaal als fysiek.

De leden van het bestuur hebben een onderwijskundige, financiële en bedrijfskundige achtergrond. Wanneer de eigen kennis niet toereikend is, wordt deskundigheid van derden ingehuurd en/of advies gevraagd bij VOS-ABB.

Sinds 2021 bestaat het MT uit een tweehoofdige directie. Gezien de druk die in 2023 op de organisatie heeft gestaan is de directieformatie uitgebreid naar 2.0 i.p.v. de beoogde 1.8. In 2024 zal bekeken worden op welke wijze de slagkracht van MT versterkt kan worden.

De Rijzert heeft een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aangewezen die verslag uitbrengt aan de directeur en het bestuur.

Samenstelling bestuur

Naam & functie	Nevenfuncties	Toegetreden / aftredend
Dhr. E.A. Smits Voorzitter	Directeur / eigenaar Adviesbureau Smits	Toegetreden op 9-4-2014 Aftredend op 1-1-2025
Mevr. P.H. van Bakel Vicevoorzitter	Docent / beleidsmedewerker / lid bestuur Samenwerkingsverband De Meijerij / lid bestuur Basisschool de Goede Herder	Toegetreden op 1-7-2022
Dhr. P.J. Piscaer lid	Commercieel manager werkbedrijf Rijk van Nijmegen	Toegetreden op 1-1-2017
Mevr. M.C.J.A Trommelen lid	Financieel directeur PIDZ Holding BV	Toegetreden op 1-1-2022
Dhr. J.L.M. Brummer lid	Bestuurssecretaris St.Lucas	Toegetreden op 1-7-2022

Het collegiaal bestuur kent geen bijzondere taakverdeling met uitzondering van voorzitter en vicevoorzitter.

De bestuursleden ontvangen een vergoeding op basis van een vacatieregeling.

Het bestuur kwam in 2023 vijf maal plenair bijeen en sprak tweemaal met de MR waarvan verslaglegging werd gedaan.

De ontvangen vergoedingen voor de bestuursleden zijn opgenomen in de jaarrekening.

Bespreekpunten bestuur

Het bestuur heeft zich naast zijn formele taken gericht op de onderwerpen: de continuïteit van de organisatie en de kwaliteit van het onderwijs.

Belangrijk aandachtspunt voor het bestuur is de (sociale) veiligheid op de Rijzert, voor zowel de leerlingen als de medewerkers. Het welbevinden van eenieder binnen de Rijzert is een groot goed. Om die reden heeft het bestuur in 2023 aan Adviesbureau Woltering opdracht gegeven een analyse te maken over de bestaande situatie en verbeterpunten met directie en team op te stellen. De uitwerking daarvan is in de loop van 2023 aangevangen en loopt door in het schooljaar 2023-2024.

Ten aanzien van de continuïteit van de school constateert het bestuur een groei van het aantal leerlingen vanaf 2020. Het bestuur volgt de ontwikkelingen rond de leerlingaantallen steeds kritisch.

Wat betreft passend onderwijs stelt het bestuur vast dat de intensivering van de samenwerking met HUB Noord-Brabant zijn vruchten heeft afgeworpen wat heeft geresulteerd in een stijgend aantal leerlingen vanuit hun SO en VSO in Rosmalen.

De kwaliteit van het onderwijs en de behaalde uitstroomresultaten hebben de royale goedkeuring van het bestuur.

Het bestuur ziet dat het beleid op orde is en conform de afspraken wordt uitgevoerd. Belangrijk is dat de school zich presenteert en profileert in de regio, zowel richting besturen als naar werkgevers. Het bestuur volgt de ingezette koers actief.

Planning en Control cyclus:

Bij iedere bestuursvergadering is er een managementrapportage waarin de financiële stand van zaken, het ziekteverzuim en andere relevante onderwerpen worden besproken. Het bestuur heeft in 2023 een nieuwe accountant aangesteld: 8Elements. De samenwerking loopt voorspoedig. Daarnaast is per 1 januari gewisseld van administratiekantoor. De administratie is tot en met 2023 uitgevoerd door Dyade en is per 1 januari overgenomen door ONS Onderwijsbureau. De overgang is soepel verlopen.

2.3 Medezeggenschapsraad

Bij wet is geregeld dat ouders/verzorgers/medewerkers/leerlingen inspraak hebben ten aanzien van beleid en keuzes die gemaakt worden door de school. Dit gebeurt via de medezeggenschapsraad (MR). De MR laat zich regelmatig informeren over de ontwikkelingen binnen de school.

De directeur is op uitnodiging van de MR bij vergaderingen aanwezig.

De MR geeft instemming of brengt advies uit aan de schoolleiding bij vaststelling of wijziging van belangrijke besluiten. De MR bestaat uit een ouder- en een personeelsgeleding.

Samenstelling MR

Namens de ouders	Namens het personeel
Rob Claasen (na de zomervakantie '23 gestopt)	Corine van de Eventuin (voorzitter)
Desiree Coense (na de zomervakantie '23 gestopt)	Petra v/d Bosch (vice voorzitter)
Fabienne Beekmans	Manon Harte (secretaris)
Sabrina Brouwer	Carla Doeleman (penningmeester tot 1 april '23)
Katja de Man	Razmik Nagdalyan (penningmeester v.a. 1 april '23)
Masha Berger	

Bespreekpunten MR

In 2023 is de MR slechts vier maal bijeen geweest: drie vergaderingen zijn helaas niet doorgegaan vanwege het ontbreken van de oudergeleding. De MR werkt volgens een jaarplan dat elk jaar in overleg met de directie wordt opgesteld. Daarnaast komt de pMR eens per twee weken bij elkaar. De volgende onderwerpen kwamen in het verslagjaar bij de MR aan de orde:

Datum	Onderwerpen
24-01-2023	Vergadering niet doorgegaan i.v.m. afwezigheid oudergeleding
28-03-2023	Vergadering niet doorgegaan i.v.m. afwezigheid oudergeleding
16-05-2023	- Werving nieuwe ouders - MR reglement akkoord - Huishoudelijk reglement akkoord - Evaluatie nieuw rooster

	• Lessentabel en roosteruitgangspunten besproken + akkoord
27-06-2023	• Vergadering niet doorgedaan i.v.m. afwezigheid oudergeleding
26-09-2023	• Kennismaking nieuwe ouders • Vergaderdata inplannen • Huishoudelijk reglement schooljaar 23-24, goedgekeurd • Pestprotocol • Werkplan 23-24 besproken • Scholing leden (ouders en personele leden)
28-11-2023	• Jaarverslag MR besproken • Bij pMR behandelde stukken toegelicht • Werkplan 23-24 besproken • Pestprotocol, goedgekeurd
12-12-2023	• Toelichting meerjarenbegroting en formatie door directeur

2.4 Waar staat de Rijzert voor?

De doelstelling, visie en missie van de Rijzert zijn gefundeerd op de wettelijk vastgelegde taken van het praktijkonderwijs. De Rijzert vervult een streekfunctie voor leerlingen die onderwijs op het praktijkonderwijs volgen in en rond de gemeente 's-Hertogenbosch.

Doelstelling van de Rijzert

De Rijzert begeleidt leerlingen naar een zelfstandige participatie in de samenleving als actieve en zelfbewuste burgers en werknemers. De school heeft tot doel de leerlingen te ontwikkelen op de domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Concreet leidt dit voor de leerlingen tot:

- sociaal en maatschappelijk zelfredzaam functioneren in hun omgeving;
- optimaal aansluiten op de arbeidsmarkt en/of vervolgopleiding;
- in staat zijn om zelfstandig te wonen.

Visie en kernwaarden

Vanuit de visie van de school: 'Vanuit mijn passie en talent geef ik sturing aan mijn leven' zijn vijf kernwaarden geformuleerd:

- Integriteit
- Verantwoordelijkheid
- Creativiteit
- Respect
- Waardering

Een goede relatie met de leerling en hun ouders/verzorgers is de basis van ons onderwijs.

De Rijzert als maatschappelijke onderneming

De Rijzert staat midden in de maatschappij. Dat betekent voor de Rijzert als onderneming dat we hierin een bepaalde verantwoordelijkheid hebben en deze ook nemen. Zo is bij ons werkzaam een medewerker met afstand tot de arbeidsmarkt (Weener XL) en hebben we twee medewerkers in dienst die zelf op het praktijkonderwijs hebben gezeten. Daarnaast werkt een collega die gedeeltelijk is afgekeurd in de facilitaire ondersteuning.

De Rijzert biedt werkervaringsplekken aan kandidaten van Jobsolutions, een re-integratiebureau in de regio. Ook stellen we ruimtes in school beschikbaar aan bijv. de basisscholen in de buurt en andere VO scholen in 's-Hertogenbosch.

We vinden het belangrijk dat we onze school openstellen voor stagiaires van o.a. de PABO, ALO, orthopedagogiek, onderwijsassistentie en SPH. Elk jaar begeleiden we zo een aantal toekomstige onderwijscollega's.

Werk besteden we zoveel mogelijk uit aan bedrijven waar onze leerlingen stagelopen; dit zijn over het algemeen de lokale bedrijven.

Tijdens onze kook- en horecalessen wordt er veel voedsel bereid. Dat wat overblijft brengen we naar de voedselbank in 's-Hertogenbosch.

2.5 De school

De Rijzert is een zelfstandige school voor leerlingen die geïndiceerd zijn voor het praktijkonderwijs. Alle leerlingen hebben een toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs van de Regionale Verwijzingscommissie (RVC) of een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband.

Ons onderwijs wordt opgedeeld in vier fasen:

- Persoonlijke ontwikkelingsfase, leerjaar 1.
- Stage voorbereidende fase, leerjaar 2.
- Beroeps oriënterende fase, leerjaar 3 en 4.
- Uitstroomfase, leerjaar 5.

In de beroeps oriënterende en in de uitstroomfase lopen de leerlingen een individuele stage van één, twee of drie dagen per week.

De laatste fase, de nazorgfase, valt niet binnen de gemiddeld vijf jaren dat de leerlingen op school zitten. Het is de periode van twee jaar waarin leerlingen gevolgd (en waar nodig ondersteund) worden na het verlaten van de school.

De dagelijkse leiding van de school ligt bij het managementteam dat bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur. In deze structuur is gekozen voor portefeuilleverdeling

van taken. De directeur is eindverantwoordelijk en derhalve belast met bestuurstaken en daarnaast met zaken die ondersteunend zijn aan het primaire proces. De adjunct-directeur is belast met alle taken gerelateerd aan het primaire proces zoals leerlingenzorg en onderwijsinhoud.

Er is een zorgteam met een ondersteuningscoördinator, orthopedagoog en maatschappelijk deskundige.

Coördinerende (klas overstijgende) taken zijn belegd bij docenten met een LC functie. Zo hebben we vijf leerteamcoördinatoren, een coördinator onderwijs, een coördinator kwaliteit, een coördinator Gezonde School, coördinator rooster en tijdelijk een NT2 coördinator en een coördinator (implementatie) Presentis.

De Rijzert kent een oudercomité en een medezeggenschapsraad.

De interne communicatie van interne zaken die voor iedereen van belang zijn verloopt, naast bestaande communicatielijnen, gestructureerd via een nieuwsbrief die drie weken verschijnt. We starten iedere dag met een 'dagopstart', op twee dagen met het volledige team en op de andere dagen met alle collega's die direct betrokken zijn bij de leerlingen. Tijdens de dagopstart wordt aandacht besteed aan operationele zaken waarin afstemming gewenst is en daarnaast wordt informatie gedeeld over ontwikkelingen, ervaringen, inzichten opgedaan tijdens (externe) overleggen en scholing. Ook worden belangrijke leerlingzaken besproken om de begeleiding van individuele leerling te optimaliseren.

2.6 Personele bezetting en opbouw

Op 01-01-2023 kende De Rijzert een bezetting van 46,5 fte (inclusief personeel aangenomen op subsidie), waarvan ruim 11,5 fte in tijdelijke dienst. De 46,5 fte waren verdeeld over 58 personeelsleden, waarvan 37 in vaste dienst. Onder de 58 medewerkers vallen een assistent-conciërge vanuit Weener XL (1 fte), en de maatschappelijk werkende van Farent (0,2 fte).

Op 31-12-2023 kende de Rijzert een bezetting van 49,3 fte (inclusief tijdelijk personeel aangenomen op subsidie en vervanging van zieke collega's, hieronder vallen ook zzp'ers), waarvan ruim 10,8 fte in tijdelijke dienst. De 49,3 fte waren verdeeld over 63 personen, waarvan 50 in vaste dienst. Verschillende collega's met een vast dienstverband hebben een tijdelijke contractuitbreiding.

De verdeling over de verschillende leeftijdscategorieën is redelijk gelijkmatig verdeeld waarbij de leeftijdscategorie 40 t/m 39 het meest vertegenwoordigd is, dit is ongeveer 1/3 van het team.

Op 31-12-2023 wordt er door zes medewerkers gebruik gemaakt van seniorenverlof.

Leeftijdsofbouw personeel per 01-01-2023 en 31-12-2023 in dienst

Leeftijdscategorie	Personeelsleden 31-12-2022	Percentage	Personeelsleden 31-12-2023	Percentage
tot 20 jaar	0	0	0	0
20 t/m 29 jaar	4	7	4	7
30 t/m 39 jaar	13	21	14	25
40 t/m 49 jaar	20	32	19	33
50 t/m 59 jaar	17	27	14	25
60 jaar of ouder	8	13	6	10
Totaal	62	100	57	100

Totaal	46,5	100%		100%
---------------	-------------	-------------	--	-------------

In september 2023 hebben vier medewerkers een andere baan aanvaard of zijn om andere redenen gestopt met werken bij De Rijzert. Eerder in het jaar hebben nog eens drie andere medewerkers een andere baan aanvaard.

We hebben nieuwe mensen aangenomen, zowel docenten (OP) als ondersteuners (OOP) waarvan het grootste gedeelte op subsidie en op vervanging van zieke medewerkers.

Inzet personeel per 01-09-2023

Functie	FTE '22	Percentage'22	FTE '23	Percentage '23
Directie	2,0	4,3%	1,8	3,6%
OP (lesgevend)	25,35	54,5%	26,6	52,9%
OOP (ondersteunend)	19,15	41,2%	21,8	43,5%
• Stagebureau • Zorgteam • Onderwijsassistenten • ICT • Aulabeheer • Conciërge • Schoonmaak • Administratie				
Totaal	46,5	100%	50,2	100%

2.7 Ziekteverzuim

In 2023 was het ziekteverzuimpercentage nog steeds zeer hoog (13,55%). Gelukkig heeft zich ten opzichte van 2022 wel een daling ingezet.

De percentages van 2021 en 2022 waren respectievelijk 12,5% en 18,4%.

Helaas zijn er veel verschillende persoonlijke medische oorzaken die hebben gezorgd voor langdurig (gedeeltelijk) uitval van zo'n 10 verschillende collega's.

In 2022 en in 2023 is een uitgebreide verzuimanalyse uitgevoerd door ArboUnie. Hieruit zijn twee aanbevelingen gekomen die direct opvolging hebben gekregen uitgevoerd door de schoolleiding.

Ziekteverzuimpercentages	2021	2022	2023
Gemiddelde per jaar	12,52%	18,39%	13,55%
Extra lang verzuim	4,90%	4,55%	4,49%
Lang verzuim	5,38%	10,99%	6,49%
Middellang verzuim	1,22%	1,62%	1,41%
Kort verzuim	1,02%	1,24%	1,15%

2.8 Professionaliseringsactiviteiten

Door de afwezigheid van veel verschillende teamleden in 2022 en 2023 is dit proces extra bemoeilijkt. Extra scholingsmomenten hebben we tijdelijk stilgelegd om de focus zoveel als mogelijk op het primaire proces te kunnen houden. Vanaf schooljaar 2023/2024 hebben we de scholing weer voortgezet. We hebben ingezet op scholing gericht op de doelstellingen van onze organisatie. Inhoudelijk is daarom geïnvesteerd in:

- scholing executieve vaardigheden;
- scholing differentiëren in de klas;
- scholing classificeren van moeilijk verstaanbaar leerlinggedrag;

Daarnaast hebben zo'n 12 medewerkers individuele scholing gevolgd met name gericht op sociale vaardigheidstrainingen en meer kennis over de diversiteit aan problematieken bij leerlingen en hoe hiermee om te gaan.

We hebben met extra ingezet op de begeleiding van zowel nieuwe als zittende docenten. In september 2023 ook gestart met intervisie voor de verschillende groepen ondersteuners.

Tijdens de studiedagen is steeds tijd ingepland om als team te werken aan de doelen vanuit het koersplan en het actieplan dat is voortgevloeid uit de interne analyse van Woltring.

De HRM-gesprekken, ook wel ontwikkelgesprekken worden gehouden op initiatief van de werknemer. Onderwerpen van gesprek zijn: 'Wat drijft je en waarom werk je bij de Rijzert?',

‘Welke talenten zien we en wat is je ontwikkelingsbehoefte?’. We dagen iedereen uit het beste uit zichzelf te halen en regie te nemen over de eigen (loopbaan)ontwikkeling, handelen en resultaten. Er worden resultaatafspraken gemaakt waarover medewerkers verantwoording afleggen.

We hebben een koers ingezet waarbij steeds meer taken die nu nog door het MT uitgevoerd worden zijn belegd bij andere medewerkers, met name LC docenten. We zijn van mening dat we hierdoor meer gebruikmaken van ieders talenten, we meer (carrière)perspectief bieden en dat dit de kwaliteit van ons onderwijs ten goede komt, evenals het werkgeluk dat ervaren wordt.

Sinds schooljaar 2022/2023 is deze nieuwe manier van werken ingezet. De LC taken worden structureel geëvalueerd. De schoolleiding is tevreden over de wijze waarop LC docenten hun taken oppakken. Hierdoor is de schoolleiding minder operationeel aan het werk.

2.9 Prestatie box

Ook in 2023 ontvingen we extra geld om te werken aan de speerpunten zoals genoemd in het sectorakkoord van het voortgezet onderwijs. Speerpunten vanuit het sectorakkoord zijn het vormgeven van een strategisch personeelsbeleid, begeleiding van starters en thuiszitters.

In 2023 hebben we voor al onze startende docenten een beeldbegeleidingstraject door schoolcoaches ingezet. De schoolcoach komt drie maal op lesbezoek en evalueert deze samen met de startende docent vanuit wat er goed gaat. Deze trajecten worden door de nieuwe docenten als zeer waardevol ervaren. Daarnaast wordt iedere nieuwe docent gekoppeld aan een ‘maatje’, een collega docent die het eerste aanspreekpunt is voor de nieuwe docent. Ook dit wordt als zeer waardevol ervaren.

2.10 Strategisch personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid

De Rijzert staat voor een goed personeelsbeleid als onderdeel van goed werkgeverschap. We realiseren ons dat de kwaliteit van ons onderwijs samenvalt met goed gekwalificeerd personeel. Dit betekent dat scholing en professionalisering belangrijke speerpunten binnen onze organisatie zijn.

Door meer op een organische manier met elkaar het gesprek te voeren en gebruik te maken van de verschillende instrumenten voor de persoonlijke ontwikkeling van de individuele medewerkers, krijgt de schoolleiding een nog beter beeld van de verschillende talenten en ambities binnen een team en kan hier beter op worden ingespeeld.

Tijdens individuele gesprekken worden deze jaarlijks in kaart gebracht. Voor de planning van deze gesprekken zijn medewerkers zelf verantwoordelijk, dit staat in lijn met de

uitgangspunten van het nieuwe beleid waarin ‘een leven lang ontwikkelen’ en ‘de eigen regie van de medewerker’ gekoppeld aan de doelen vanuit het koersplan centraal staan.

Ook hebben we met de MR afspraken gemaakt over de invulling van de functiemix en zijn op basis hiervan de LC taken toegekend. Er is een groei te zien van het aantal LC docenten vanwege de toekenning van coördinerende (operationele) taken die voorheen veelal bij het MT lagen.

Met bovenstaande proberen we de duurzame inzetbaarheid van alle werknemers te vergroten.

De verdeling tussen LB- en LC-functies ziet er op 31-12-2023 als volgt uit.

	2022			2023		
Schaal	Docenten	WTF	% WTF	Docenten	WTF	% WTF
LB	18	13,6	52,9%	20	14,95	57,6%
LC	14	12,1	47,1%	12	11	42,4%
Totaal	32	25,7	100%	32	25,95	100%

Bij langdurig ziekteverzuim investeren we in tweede spoor trajecten zoals de Wet Verbetering Poortwachter op enig moment vereist. Waar nodig laten we ons gedurende een re-integratietraject adviseren door een extern bureau. Mede, aangezien we eigen risicodragers zijn, om de mogelijke negatieve financiële consequenties te voorkomen. In gesprekken met betreffende werknemers nemen wij een actieve stimulerende rol in en maken we indien mogelijk gebruik van ons eigen netwerk. Er is een zeer goed contact tussen bedrijfsarts en schoolleiding om de begeleiding van de medewerkers te optimaliseren.

Uitkering bij ontslag

Ontslag volgt n.a.v. een langdurige ziekteperiode of een negatieve beoordeling en een verbetertraject met onvoldoende uitkomst. Hierbij laten we ons adviseren door een extern bureau. Zij zijn op de hoogte van de meest recente wet en regelgeving zodat wij de eventueel lasten die voortkomen uit het ontslag kunnen minimaliseren.

2.11 Convenants middelen

De toegekende werkdrukmiddelen voor 2022 (23 uur) 2022/2023 (40 uur), zijn in overleg met het hele team uitgekeerd. Omdat dit het overgangsjaar betreft is dit voor dit jaar een keuze geweest. Het gaat dan dus over extra persoonlijk budgetten. Deze zijn uitbetaald met het salaris van februari 2023.

Voor het schooljaar 2023/2024 hebben individuele gesprekken tussen alle werknemers en de schoolleiding plaatsgevonden. In algemene zin worden de 90 uur naar rato van wtf bij de

docenten gekort op de taken in de jaartaak. Dit betekent dat hiervoor geen taken worden toebedeeld en de docenten deze uren kunnen toevoegen aan andere taken. Daarnaast de pMR heeft een bijeenkomst georganiseerd. Hieruit voort vloeit de volgende inzet voor schooljaar 2023/2024: we zetten een individueel leerlingbegeleider in voor de begeleiding van leerlingen die voor korte of langere tijd op bepaalde tijdstippen tot volledig extra ondersteuning nodig hebben. Leerlingen waarvan we zien dat zij deze begeleiding nodig hebben om uiteindelijk weer terug te stromen in het reguliere rooster een aanbod. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in meer uren stagebegeleiding en een reorganisatie voor de administratief ondersteuners.

2.12 Huisvesting en verduurzaming

De huisvesting, daterend uit 2004, straalt transparantie, rust en professionaliteit uit. De laatste grote verbouwing dateert van 2021. Vanuit de visie met meer kleinere klassen kunnen werken en nog beter uitvoering kunnen geven aan onze onderwijsvisie met betrekking tot het samenwerken in fases en het kunnen bieden van maatwerk aan leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte. Verder wordt er gewerkt vanuit de meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) welke we een nieuwe hebben laten opstellen in november 2022. Het is belangrijk dat het gebouw meegaat met de tijd en de rustige en prettige uitstraling blijft behouden ten behoeve van het geven van goed onderwijs.

Duurzaamheid

In 2022 is het hele gebouw voorzien van ledverlichting. Ook zijn de leerling kluisjes vervangen waardoor we voor de komende tien jaar zijn verzekerd zijn van een digitaal systeem van kluisjes met keytags.

Daarnaast nemen we in het kader van verduurzaming van het gebouw maatregelen gericht op verminderd gebruik van elektriciteit en gas. In 2024 zullen de verwarmingsketels moeten worden vervangen.

Om deze maatregelen op een juiste maar ook op een zo efficiënte en financieel haalbare manier in te zetten, werken we samen met de bedrijven van de RIVU. Samen hebben we een adviseur in de arm genomen die bij alle bedrijven een schouw uitvoert. Op basis hiervan zal een advies worden gegeven. Daarna kan over worden gegaan op collectieve aanschaf of aanbesteding met betrekking tot maatregelen die leiden tot verduurzaming van het gebouw. Daarnaast hebben we te maken met het Integraal Huisvestigingsplan van de gemeente 's-Hertogenbosch en werken we ook met hen samen m.b.t. dit onderwerp.

2.13 Samenwerking en netwerken

De Rijzert beschikt over veel kennis van de doelgroep en zet deze kennis ook actief in diverse (regionale) netwerken en samenwerkingsverbanden in. Oogmerk van onze inzet is dat deze inspanningen er mede toe leiden dat iedere leerling in een passende onderwijssetting

terecht komt. De school is goed op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en kan daardoor in diverse beleidsprocessen optimaal invloed uitoefenen.

De Rijzert participeert in relevante overlegsituaties, waaronder de Sectorraad Praktijkonderwijs, het Netwerk Praktijkonderwijs, het regio-overleg Praktijkonderwijs Noord-Brabant en Zaltbommel (regio 11a en 11b), het gemeentelijk overleg voortgezet onderwijs en het overleg tussen primair en voortgezet onderwijs. Op provinciaal niveau is de school lid van de Werkgroep Praktijkonderwijs Noord-Brabant.

Sectorraad ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Praktijkonderwijs

In samenwerking met vier andere scholen voor praktijkonderwijs in het Netwerk Praktijkonderwijs Noordoost-Brabant (NPO) worden brancheopleidingen aangeboden. Daarnaast organiseren deze scholen gezamenlijk bijeenkomsten waarop strategisch beleid wordt gemaakt.

In samenwerking met de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant neemt de Rijzert deel aan de jaarlijkse ESF projecten die zich richten op duurzame arbeidstoeleiding van leerlingen in de regio.

In samenwerking met de vmbo-scholen het Van Maerlant, de Bossche Vakschool, Yuverta vmbo en de VSO school het Diezecollege hebben we de samenwerking gezocht onder de naam: Wij maken Den-Bosch, sterk vmbo en pro. We willen de positie van het vmbo en pro verbeteren door samen projecten op te pakken die zichtbaar zijn in 's-Hertogenbosch. Deze samenwerking wordt ondersteund door de gemeente 's-Hertogenbosch en is een onderdeel geworden van het Gelijke Kansen programma dat in 2021 is geïnitieerd door de gemeente 's-Hertogenbosch.

Een extra samenwerking die hieronder valt is die van De Rijke Schooldag. Met meer dan tien partners, met name scholen (PO en VO) is subsidie toegekend voor het landelijke voorloperstraject. De Rijzert is hiervoor penvoerder.

De Rijzert heeft ook in 2023 een tweewekelijks Halt-spreekuur op school georganiseerd. Het spreekuur heeft een preventief karakter. Een medewerker van Halt is op school en spreekt met leerlingen die betrokken zijn bij zaken die wij op school niet accepteren. De medewerker geeft o.a. inzicht in wat het gedrag van de leerling voor gevolgen kan hebben. We zijn erg tevreden over deze samenwerking. De preventiemedewerker en het zorgteam onderhouden nauw contact met de Halt-medewerker en met ouders/verzorgers van de leerlingen die naar het spreekuur komen.

Halt.

In samenwerking met jongerenwerk 's-Hertogenbosch PowerUp zijn we in december 2021 gestart met jongerenwerk in de school. Het doel hiervan is 'het buiten meer naar binnen te brengen' en andersom. We willen hiermee de kennis die de verschillende organisaties hebben delen en samenwerken ten behoeve van een betere ondersteuning voor onze leerlingen. De samenwerking wordt vanuit de jongerenwerkers en vanuit de medewerkers van De Rijzert als zeer positief ervaren. We hebben de jongeren samen nog beter in beeld en werken samen aan begeleiding en oplossingen indien nodig.

De Rijzert is lid van de RIVU. RIVU is de ondernemersvereniging voor de Rietvelden & Vutter en het Ertveld in 's-Hertogenbosch. Een aantal keer per jaar vinden er netwerkoeverleggen plaats met betrekking tot de thema's duurzaamheid en veiligheid om te kijken in hoeverre en op welke manier er kan worden samengewerkt.

In 2022 is een start gemaakt met een intensievere samenwerking tussen praktijkonderwijs Noordoost-Brabant en Fontys en Avans. Het doel hiervan is om het praktijkonderwijs een vast onderdeel te laten worden van het aanbod van de PABO's zodat studenten meer kennis hebben over het Praktijkonderwijs en dus ook bewuster kunnen kiezen voor een baan in het praktijkonderwijs. In 2023 is het praktijkonderwijs bij Fontys Kind en Educatie 's-Hertogenbosch een vast keuzeaanbod geworden voor studenten van de PABO. Studenten zullen hierdoor in hun tweede of derde leerjaar stage kunnen lopen bij een school voor praktijkonderwijs.

2.14 Passend onderwijs

Op regionaal niveau maakt de school deel uit van het samenwerkingsverband VO de Meierij. Hieraan nemen alle VO-scholen deel. De samenwerking is gericht op passend onderwijs voor iedere leerling in de regio. De Rijzert bekleedt posities in het bestuur van het samenwerkingsverband, in het scholenoverleg, in het overleg van ondersteuningscoördinatoren en in de ondersteuningsplanraad.

In het kader van passend onderwijs wordt er ook samengewerkt met de VMBO-scholen in 's-Hertogenbosch en de (V)SO-scholen binnen het samenwerkingsverband. Ook zijn we nauw betrokken bij de doorstroom van leerlingen van het ISK naar onze school. Hiervoor is het team in 2021 en 2022 geschoold en er is een coördinator NT2 aangesteld onder de LC docenten.

Al jaren werken we nauw samen met het Koning Willem 1 College ten behoeve van ons Entree aanbod. Deze samenwerking is zeer positief en constructief en biedt onze leerlingen een mooie doorstroommogelijkheid onder begeleiding van docenten van De Rijzert in samenwerking met begeleiders van het KW1C naar mbo niveau 2.

Passend onderwijs is voor de Rijzert: 'Wij staan open voor leerlingen die voldoen aan het profiel praktijkonderwijs en bieden hen de (extra) ondersteuning die nodig is om het traject binnen het praktijkonderwijs succesvol te laten verlopen'.

Samen kijken we waar een leerling het beste kan starten of zijn/haar onderwijsloopbaan kan vervolgen. Het gezamenlijk opzetten van een Praktijkonderwijs/VMBO-aanbod en de maatwerkklassen waarin de leerlingen vanuit het (V)SO op een rustige manier kunnen starten binnen het praktijkonderwijs zijn hiervan een goed voorbeeld.

Vanuit de samenwerking met het (V)SO kijken docenten van beide scholen regelmatig bij elkaar op school om goed op de hoogte te zijn van het aanbod.

Vanuit het samenwerkingsverband is er een ondersteuner passend onderwijs (OPO) bij ons aan het werk. Deze begeleidt docenten en onderwijsassistenten met als doel de interne zorgstructuur te versterken. In 2023 ontvingen we vanuit het SWV gelden in het kader van 'overstaparrangementen' voor leerlingen die de overstap hebben gemaakt vanuit het (V)SO naar praktijkonderwijs (regulier onderwijs).

De financiering voor de basisondersteuning zetten we in op extra uren voor het ondersteuningsteam, extra handen in de klas en kleinere (maatwerk)klassen.

2.15 Kwaliteitszorg en verantwoording

De school dient zowel horizontaal als verticaal duidelijk te maken waar ze voor staat.

De Rijzert verzamelt informatie uit:

- de monitoren van de Sector Praktijkonderwijs op het gebied van tevredenheid van leerlingen, personeel, ouders en stagebedrijven, uitstroomresultaten en nazorg;
- Vensters voor Verantwoording;
- kwaliteitsonderzoeken van de onderwijsinspectie;
- risicoanalyse;
- evaluatie schoolplan, jaarplannen en scholingsplannen.

Nieuw beleid wordt voorgelegd aan de medezeggenschapsraad, aan het team en aan leerlingen en ouders. Op verschillende studiedagen wordt het team betrokken bij de koers met betrekking tot de schoolontwikkeling. Er verschijnt een driewekelijkse interne nieuwsbrief waarin onder andere beleidszaken en resultaten aan de orde komen. Jaarplannen en schoolplannen worden geëvalueerd en gecommuniceerd.

Om tijdig zwakke plekken vast te kunnen stellen en hierop te kunnen anticiperen zijn de werkagenda's van het bestuur, het MT, de MR en vaksecties/leerteams op elkaar afgestemd. Zo wordt overleg gevoerd op basis van de juiste informatie en zijn we in staat om tijdig (lopende) processen bij te sturen.

We houden tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen (leerlingmonitor en ProZo!), ouders, team en overige stakeholders. Deze informatie communiceren we naar de betrokkenen en gebruiken we om verbeteracties vorm te geven. Op de site van 'Venster voor Verantwoording' verantwoordt de school breed waarmee zij bezig is.

Ten slotte wordt het jaarverslag met inhoudelijke, beleidsmatige en financiële verantwoording aangeboden aan de medezeggenschapsraad en het team.

Begin juni 2024 heeft een bezoek plaatsgevonden van de onderwijsinspectie, waarbij het eindoordeel voldoende was. De inspectie was zeer te spreken over de kwaliteit en uitvoering van ons onderwijs, maar geeft ook een aantal suggesties die we kunnen meenemen in onze uitrol van het kwaliteitsbeleid. Alleen op het onderdeel SKA-2 is een herstelopdracht gegeven. Dit kwam voor ons niet als een verrassing, omdat dit nog deels in ontwikkeling is. Wij zien dan ook de herbeoordeling van dit onderdeel met vertrouwen tegemoet.

2.16 Afwikkeling klachten

Als men vragen heeft waarom een teamlid iets doet of zegt, kan men dat op de man af vragen. Als dat niet lukt of als men dat niet wil, kan er een klacht worden ingediend bij de directeur van de school. Indien nodig wordt de externe vertrouwenspersoon ingeschakeld. De school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie algemeen bijzonder onderwijs. In 2023 zijn er geen klachten gemeld bij de Landelijke Klachtencommissie.

3 Resultaten: beweging rond het praktijkonderwijs en de Rijzert

Onze instroom en uitstroom zijn altijd in beweging. We merken dat het praktijkonderwijs steeds beter positie inneemt binnen het regulier voortgezet onderwijs. Ook binnen het (speciaal) basisonderwijs en het VSO vindt men, voor de leerlingen die voldoen aan ons profiel, de weg naar onze school.

Binnen onze school worden alleen leerlingen toegelaten met een Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs. Deze wordt door het ACT (Advies Commissie Toewijzing) van het Samenwerkingsverband De Meierij VO afgegeven.

Onze uitstroom en dus onze resultaten zijn o.a. onderhevig aan maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Deze hebben direct invloed op de uitstroomrichting en de snelheid waarmee leerlingen hun volgende plek vinden.

3.1 Instroom

Praktijkonderwijs maakt onderdeel uit van regulier voortgezet onderwijs; toch blijft het nodig om ons hierbinnen nadrukkelijk te positioneren. We blijven in gesprek met onze partners om het belang en de positie van het praktijkonderwijs in de kolom van regulier onderwijs duidelijk te maken. Met succes, zo stellen we vast.

Inmiddels zijn we gestart met het vierde jaar aanbod praktijkonderwijs-vmbo, in samenwerking met de Bossche Vakschool en Yuverta vmbo. We kunnen stellen dat dit aanbod stabiel en goed geborgd is. De doorstroom, na een schooljaar, naar een van de drie betrokken scholen verloopt vloeiend. Leerlingen stromen in het tweede jaar natuurlijk in op de best passende school.

In 2021 is de samenwerking met het SO en VSO van HUB Noord-Brabant geïntensiveerd. Dit is gecontinueerd in de jaren daarna. Dit heeft geleid tot een grotere doorstroom van SO en ook VSO leerlingen naar De Rijzert. Uiteraard worden deze leerlingen alleen opgenomen als ze voldoen aan het profiel praktijkonderwijs. In totaal zijn er in 2023 11 leerlingen vanuit het SO en VSO van HUB gestart op de Rijzert.

De verschuiving en de ontschotting tussen speciaal en regulier onderwijs komt ook terug in het overzicht van toeleverende scholen. Het speciaal basisonderwijs in 's-Hertogenbosch krijgt steeds meer vorm op de reguliere basisscholen met speciale arrangementen. (De SBO scholen in de gemeente 's-Hertogenbosch zijn reeds gesloten).

Toeleverende scholen bij instroom vanuit primair onderwijs

School/schooljaar	20-21	21-22	22-23	23-24
SBO Sprankel ('s-Hertogenbosch, reeds gesloten)	10			
SO Hub Noord-Brabant (Rosmalen)	3	15	11	10*
SBO Toermalijn (Zaltbommel)	2		1	
Mytyschool Gabriel ('s-Hertogenbosch)	2	2	1	2
SO Zuiderbos (Vught)				1
SBO De Leilinde (Heusden)	2	4	6	3
SO Rietlanden ('s-Hertogenbosch)		2	1	1
SO Kentalis (Sint Michielsgestel)		2	1	1
SBO Westerwel (Tilburg)				
Basisonderwijs	36	37	34	27
Totaal	55	62	55	45

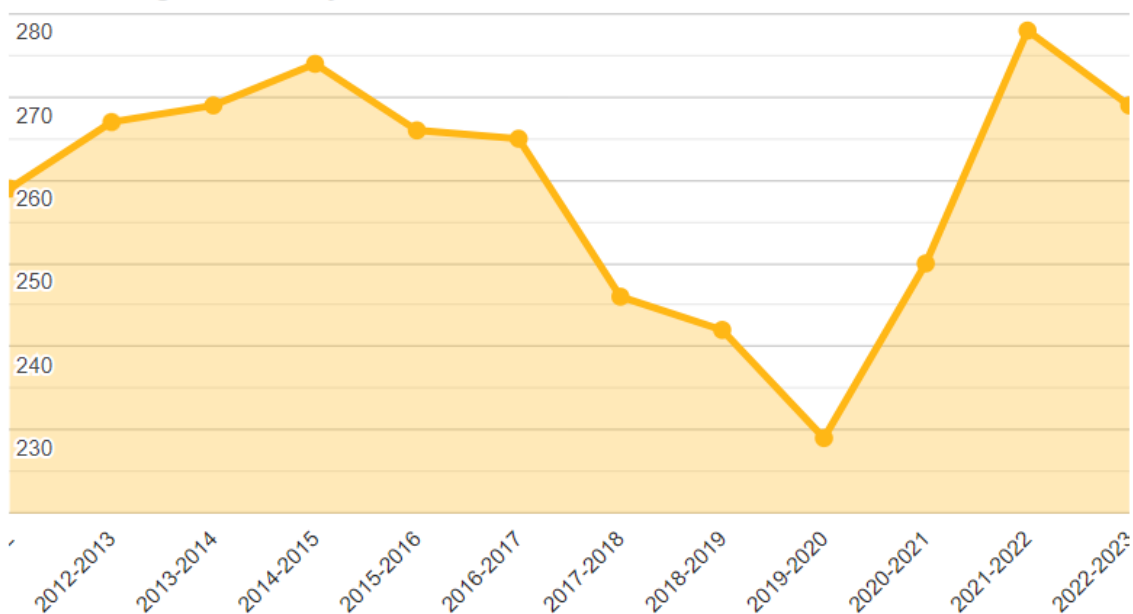
*incl. twee leerlingen die ingeschreven stonden bij HUB VSO en gestart zijn in ons eerste leerjaar

Herkomst leerlingen

Zo'n 80% van onze leerlingen komt uit de gemeente 's-Hertogenbosch. Daarnaast komen onze leerlingen uit onder andere Vlijmen, Vught en Hedel.

Aantal leerlingen van 2012 t/m 2023

(269 leerlingen in schooljaar 2022-2023)

Overzicht van het totaal aantal leerlingen per schooljaar voor het bestuur Stichting Praktijk Onderwijs 's-Hertogenbosch.

Bron: allecijfers.nl

In 2022 is er een lichte daling te zien waardoor we bij de 1 oktobertelling van 2022 op 269 leerlingen zijn gekomen. Dit komt met name door de iets lagere onder instroom dan de schooljaren hiervoor. De oktobertelling van 2023 komt op 284 leerlingen. Dit is met name te wijten aan de lage uitstroom vanuit leerjaar 5. In leerjaar vijf zaten namelijk 37 leerlingen, dit is een stuk minder dan het gemiddelde leerlingaantal in de leerjaren er onder. De onder instroom is de laatste jaren gedaald naar zo'n 45 leerlingen, inclusief de leerlingen van de pro-vmbo klas. We voorspellen voor de komende jaren dan ook een daling in leerlingaantallen.

De Rijzert is een regionale school voor praktijkonderwijs. Om ons heen staan vergelijkbare (praktijk)scholen in Zaltbommel, Waalwijk, Oss, Boxtel en Schijndel. Ouders en leerlingen kiezen vaak voor thuisnabij onderwijs.

3.2 Uitstroom

De meeste leerlingen van de Rijzert stromen door naar arbeid of vervolgonderwijs. Binnen de regio wordt er goed samengewerkt om leerlingen die dit nodig hebben hierbij extra te ondersteunen. Samen met onze netwerkpartners werken we aan een gezamenlijke ambitie om deze jongeren zodanig te ondersteunen en te scholen (ook na het verlaten van het praktijkonderwijs) dat zij zich staande kunnen houden in een steeds sneller veranderende arbeidsmarkt en maatschappij.

In juni 2023 stroomde 49 % van onze leerlingen uit naar een Mbo-opleiding (BOL en BBL). 51 % is naar werk uitgestroomd, waarvan 100% naar regulier werk en 0 % naar beschut werk.

De succesvolle doorstroomcijfers worden onder andere bepaald door ons uitgebreide aanbod van brancheopleidingen. We werken hierin steeds meer samen met het lokale bedrijfsleven, zij weten immers wat er in hun vakgebied nodig is. Hierdoor blijft ons aanbod up-to-date en afgestemd op de vraag vanuit het bedrijfsleven. We bieden dit samen met de andere vier scholen voor praktijkonderwijs in de regio (Netwerk PraktijkOnderwijs: NPO) aan; hierdoor creëren we volume en kunnen we een groot en divers aanbod garanderen. De samenwerking vanuit het NPO is steeds breder, er sluiten steeds meer leerlingen vanuit het speciaal onderwijs aan. Daarnaast onderzoeken we of we in deze samenwerking in de toekomst leerlingen ook cursussen bij het VSO kunnen laten volgen

Uitstroomresultaten

De uitstroomresultaten waren in 2023 weer goed. Onderstaande tabel geeft weer hoe de uitstroom zich de laatste twee schooljaren heeft ontwikkeld.

Uitstroom	Aantal leerlingen 2022	Percentage 2022	Aantal leerlingen 2023	Percentage 2023
Werk	23	45%	19	51%
ROC BBL	6	11%	7	19%
ROC BOL	20	40%	11	30%
Verhuisd	1	2%	0	0%
Aan het werk via re-integratietraject	1	2%	0	0%
Beschut werk	0	0%	0	0%
Dagbesteding	0	0%	0	0%
Anders	0	0%	0	0%
Totaal	51	100%	37	100%

3.3 Nazorg

Uit de uitstroommonitor die het Platform Praktijkonderwijs landelijk uitvoert, blijkt dat – ook wat betreft de bestending van het werk en/of vervolgonderwijs – de resultaten meer dan uitstekend zijn.

De kwaliteitseisen van het praktijkonderwijs met betrekking tot een duurzame uitstroom vragen dat 75% van de leerlingen twee jaar na het verlaten van de school nog werk en/of scholing hebben.

Kijkend naar het cohort 2020-2021 (uitstroom 2021) is in 2023 bij de vierde controle 97% van de leerlingen aan het werk en/of volgt een scholingstraject en kent dus een bestendige uitstroom.

De jaren hiervoor kenden we voor cohort 2019-2020 na twee jaar 83% bestendige uitstroom en voor 2018-2019 na twee jaar 90% bestendige uitstroom.

4 Onderwijskundig beleid

Het Koersplan 2022-2024 en de hierop gebaseerde jaarplannen vormen het uitgangspunt voor het onderwijskundig beleid in 2023.

Dit plan is goedgekeurd door de MR en staat centraal bij verschillende teambijeenkomsten en studiedagen.

Het nieuwe koersplan is gericht op het stellen van de vraag: waarom doen we wat we doen? Zo houden we onze werkwijze op onderwijskundig gebied maar ook op het gebied van teamontwikkeling kritisch tegen het licht. Het doel is om in 2024 tot vernieuwde inzichten te zijn gekomen en een vernieuwde werkwijze, passend bij deze tijd, verder tot uitvoering te gaan brengen. Het gebruik van relevant recent onderzoek (onderbouwend theoretisch kader) met betrekking tot de leervragen voor het beantwoorden hiervan wordt steeds gestimuleerd.

Door de gevolgen van het hoge ziekteverzuim hebben we bepaalde zaken op een wat lager pitje moeten zetten. De prioriteit is gelegd op het geven van de lessen en het invullen van de mentortaken. In de tweede helft van 2023 hebben we de draad weer op kunnen pakken. Er is genoeg reden om trots te zijn op dat wat bereikt is.

Hierna benoemen we enkele onderwijskundige ontwikkelingen die in 2023 aandacht hebben gekregen.

Zoals eerder aangegeven verwachten we de komende jaren een daling van het aantal leerlingen door een combinatie van demografische ontwikkelingen, maar toch ook het 'kansrijk adviseren' van basisschoolleerlingen. Deze laatste ontwikkeling leidt tot een lagere instroom van eerstejaars en tegelijkertijd een grotere zij-instroom in het tweede of derde jaar als dat hogere onderwijs voor leerlingen toch niet haalbaar is. Daarnaast zien we de laatste jaren een grotere instroom van leerlingen vanuit het ISK. Wij verwachten dat deze tendens zich ook de komende jaren zal voortzetten. Wij hebben oog voor de effecten van deze ontwikkelingen voor de inhoud en kwaliteit van ons onderwijs.

4.1 Extra aanbod vanuit Nationaal Programma Onderwijs en School en Omgeving (Rijke Schooldag)

Met name met ingang van schooljaar 2022 is ervoor gekozen om extra aanbod in te laten vullen door externe partijen. Dit aanbod heeft twee richtingen: aanbod gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling en aanbod gericht op talentontwikkeling. Voor het tweede soort aanbod hebben alle leerlingen zelf voorkeuren mogen geven aan de te volgen workshops. Het aanbod dat gericht is op de sociaal-emotionele ontwikkeling is afgestemd op de fase (leerjaar) waar de leerlingen in zitten. Hierin wordt er nauw samengewerkt en afgestemd met de mentoren van de verschillende klassen en leerjaren.

Dit aanbod loopt ook in 2023 en 2024 door maar dan op de subsidie School en Omgeving (Rijke Schooldag).

Op NPO subsidie hebben we in 2023 meer ingestoken op extra begeleiding voor groepen leerlingen en extra begeleiding van teamleden. Denk aan ondersteuning door onderwijsassistenten en tijdelijke uitbreiding van het zorgteam.

4.2 Internationalisering

De Rijzert heeft veel leerlingen met een niet-Nederlandse achtergrond. Vanuit deze achtergrond is er aandacht voor cultuur- en taalverschillen. Daarnaast is er aanbod in de vorm van extra taallessen (NT-2) voor leerlingen die dat nodig hebben.

4.3 Toetsing en examinering

In juli 2020 hebben de eerste leerlingen van het praktijkonderwijs en dus ook bij de Rijzert een landelijk erkend diploma ontvangen. Ook in 2023 hebben we met veel plezier diploma's uit mogen reiken aan de leerlingen die de school verlieten.

Er is een examenreglement opgesteld door en met de vijf NPO- scholen. Hieraan heeft elke school een eigen schoolinvulling toegevoegd. Het uitgangspunt van de Rijzert is dat alle leerlingen die zijn toegelaten tot het praktijkonderwijs een diploma op niveau kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Aan het diploma Praktijkonderwijs worden eisen gesteld, waardoor het zowel voor de school als voor leerling en zijn omgeving waarde krijgt en maatschappelijk relevant is. Deze eisen betreffen de volgende vier domeinen uit het onderwijsprogramma:

1. Werken
2. Wonen
3. Vrije Tijd
4. Burgerschap

Daarnaast worden er eisen gesteld aan de deelname aan het onderwijsprogramma (lessen/ stage): een minimale aanwezigheid van 80%.

De verworven competenties en behaalde certificaten of getuigschriften worden opgenomen in een examenportfolio (examendossier).

Leerlingen die het diploma niet halen ontvangen een getuigschrift. De examencommissie stelt op basis van de exameneisen zoals gesteld in het examenreglement vast of de toekenning van het getuigschrift juist is. In 2023 was dit voor 7 leerlingen het geval.

In 2023 hebben we 26 diploma's praktijkonderwijs uitgereikt en 7 getuigschriften.

Op de Rijzert kunnen leerlingen in fase 4 daarnaast ook het Entree (MBO) diploma behalen. Het aanbod wordt door de Rijzert verzorgd en het examen wordt door het Koning Willem I College afgenomen.

4.4 ICT

ICT (software en hardware) wordt ingezet ter ondersteuning en bevordering van de individuele ontwikkeling van de leerling en draagt bij tot het leveren van nog meer maatwerk.

In het schooljaar 2020-2021 zijn we gestart met Bring Your Own Device (BYOD). Leerlingen in leerjaar 1, 2, 3 en 4 beschikken over een eigen device. Alle leerlingen in leerjaar 5 hebben de mogelijkheid gekregen een device van school te lenen.

Dit betekent dat op ieder moment gebruik kan worden gemaakt van de laptops en digitaal onderwijs aan alle leerlingen kan worden afgewisseld met ander aanbod.

In alle theorielokalen en verschillende praktijklokalen (waar nodig) hangen touchscreens.

4.5 Stage/werkplekieren

In het kader van de verbetering van de arbeidstoeleiding, waarbij zorg en arbeidstoeleiding van kwetsbare jongeren elkaar direct raken, neemt de Rijzert (in de samenwerking NPO, vijf scholen voor praktijkonderwijs) deel aan het project ESF REACT dat wordt gesubsidieerd door het Europees Sociaal Fonds (ESF).

Scholen werken samen met de gemeenten in de arbeidsmarktregio en AgriFood Capital aan professionalisering en innovatie van de arbeidstoeleiding voor kwetsbare jongeren van het praktijkonderwijs en het VSO.

In 2023 hebben we onze samenwerking met het bedrijf Berco in Schijndel geïntensiveerd. Dit bedrijf richt zich specifiek op het creëren van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Leerlingen uit het tweede leerjaar gaan bij Berco op groepsstage. Vanuit die ervaring stromen leerlingen gemakkelijker door naar een individuele stage.

's-Hertogenbosch

Europese Unie
Europees Sociaal Fonds

5 Subsidies

5.1 Nationaal Programma Onderwijs

Door de lockdown en gedeeltelijke schoolsluiting hebben leerlingen met name veel praktijklessen en stage gemist waardoor er mogelijk leerachterstanden zijn ontstaan. Voor aanvang van het nieuwe schooljaar 2021-2022 hebben we een schoolscan uitgevoerd, daaronder viel de inventarisatie van de behoeften voor de besteding van de subsidie. Dit is gebeurd via de mentoren, het team en de MR. De leerlingen zijn hierbij betrokken doordat de mentoren met hun klas het gesprek aan zijn gegaan over de besteding van de subsidie. De uitkomst van deze klassengesprekken zijn meegenomen in de door de mentoren ingevulde inventarisatielijst.

De MR is akkoord gegaan met het plan Besteding NPO gelden.

De volgende soorten interventies zijn hieruit voortgekomen: A (meer onderwijstijd), B (effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren), C (sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen), E (extra inzet van personeel en ondersteuning) en F (faciliteiten en randvoorwaarden).

In 2021-2022 hebben we lang niet alle verkregen subsidie in kunnen zetten met name door het niet kunnen vinden van bekwaam personeel voor de uitvoering van onze plannen.

Daarom is er in 2022-2023 ingezet op een aangepast plan waarin er (veelal) een naschools aanbod is opgezet dat wordt uitgevoerd door externe partijen. Zie ook 4.1.

In 2023-2024 hebben we de NPO middelen meer ingezet op het opzetten van een aanbod voor NT2 (ISK) leerlingen. Daarnaast voor het opzetten van een aanbod ter voorbereiding op de individuele stage (bij het bedrijf Berco). Ook is er ingezet op meer begeleiding van bepaalde groepen leerlingen en begeleiding van docenten.

5.2. Heterogene Brugklassen

De subsidie Heterogene Brugklassen is toegekend voor schooljaar 2022-2023.

Deze subsidie is ingezet om de samenwerking met de vmbo scholen te bestendigen. De docenten hebben verschillende trainingen gevolgd op het gebied van sociale vaardigheden.

Ook is er extra tijd vrijgemaakt om de werkwijze te borgen. Daarnaast is een onderwijsassistente ingezet om nog beter aan de hulpvragen van de verschillende leerlingen tegemoet te komen.

5.3 Techniekloket (Sterk Techniek Onderwijs)

We maken onderdeel uit van het regioplan Sterk Techniekonderwijs in Noord-Brabant.

Dit plan is in 2019 goedgekeurd en van start gegaan. De zeven scholen voor praktijkonderwijs in de regio werken samen aan twee thema's binnen dit regioplan, te weten

- 1 verhoging kwaliteit techniekonderwijs door verduurzaming en borging;
- 2 professionalisering.

De Rijzert heeft in het kader van dit vierjarige project de volgende ambities geformuleerd:

- Ons aanbod sluit nog beter aan op de vraag/behoefte van het lokale bedrijfsleven.
We creëren een hybride leeromgeving waarin basisvaardigheden op school worden aangeleerd en de verdere ontwikkeling hiervan binnen een bedrijf plaatsvindt.
- Op school werken we samen op een techniekplein; zo kunnen we beter inspelen op de behoeften van de leerlingen.
- Innovatie binnen technologie is in ons aanbod opgenomen, zoals 3D-printen, kennismaking met robotisering en drones.
- Ons aanbod is aantrekkelijk voor een grotere groep leerlingen, o.a. meer meisjes.
Hiertoe nemen we o.a. Wonen en Interieur op in ons aanbod.

5.4 De gezonde school

De Rijzert stimuleert de ontwikkeling van een gezonde leefstijl en gezonde eetgewoontes. Gezonde gewoonten en gezond gedrag dragen bij aan het welzijn van leerlingen en bevorderen de prestaties. De Rijzert voelt zich verantwoordelijk voor de gezondheid van de leerlingen en wil daarom investeren in een gezonde toekomst voor de leerlingen. Op de Rijzert krijgen leerlingen dagelijks gratis vers fruit en soep aangeboden.

Er is in 2023 hard gewerkt aan een vast aanbod 'Gezonde school' voor iedere fase. Dit heeft onder andere geresulteerd in een aanbod van ervaringslessen vanuit Eliho tijdens de periodiek geplande activiteitenweken.

We hebben vignetten binnen:

- Bewegen en sport
- Milieu en natuur
- Relaties en seksualiteit
- Voeding
- Welbevinden

5.5 School en Omgeving (Rijke schooldag)

Voor schooljaar 2022/2023 hebben we samen met de basis- en VO-scholen in 's-Hertogenbosch West, verschillende (sport)verenigingen en de gemeente 's-Hertogenbosch de subsidie School en Omgeving met betrekking tot de Rijke Schooldag aangevraagd. De Rijzert is penvoerder voor deze subsidie.

Vanuit deze coalitie is er op school maar ook school overstijgend niveau ingezet op activiteiten om de schooldag te verrijken en te verlengen. We hebben ons met name gericht op het toevoegen van ervaringen die leerlingen anders waarschijnlijk niet op zouden doen. Dit heeft geresulteerd in TOP-tijd. Dit staat voor Talent, Ontdekken en Plezier. Het naschools aanbod werd aangeboden aan alle kinderen maar met specifieke doelstellingen voor kinderen die dit nodig hebben. De kinderen zijn betrokken in het kiezen van het aanbod zodat dit ook aansluit op hun interesses en behoeften. In 2023/2024 is deze subsidie weer aangevraagd maar het kader is wat veranderd waardoor de deelnemende scholen uit de coalitie een specifieke eigen aanvraag in hebben gediend. De Rijzert is nog steeds penvoerder maar ontvangt alleen de subsidie voor de eigen school. In 2023/2024 is de Rijzert door gegaan met het aanbieden van naschools aanbod (workshops) voor in ieder geval alle leerlingen in leerjaar 1, 2 en 3. Daarnaast is er een extra aanbod voor alle klassen van leerjaar 1 en 2 op het gebied van sociale vaardigheden en is er inzet van jongerenwerk in de school voor extra activiteiten aanbod onder schooltijd en pauzetijd.

5.6 Verbetering basisvaardigheden

Voor schooljaar 2023/2024 en 2024/2025 heeft De Rijzert subsidie gekregen ter verbetering van de basisvaardigheden Nederlands en digitale geletterdheid.

Er zijn twee coördinatoren beschikbaar die wekelijks aan de slag zijn met de uitvoering van het plan dat hiervoor is ingediend.

Voor Nederlands richten we ons o.a. op de inzet van een leescoach vanuit Huis73. Naast het up-to-date houden van onze schoolbibliotheek kijkt de leescoach mee met de docenten tijdens de lessen, geeft voorbeelden en tips om het lezen te bevorderen.

Ook wordt het aanbod van Nederlands en digitale vaardigheden kritisch bekeken, geëvalueerd en naar aanleiding van de toets- en enquêteresultaten worden deze plannen bijgesteld.

Het team zal verder worden geschoold om dit aanbod te gaan borgen.

6. Financieel beleid

Algemeen

De financiële positie van de Stichting is eind 2023 verbeterd. Het resultaat over 2023 is € 412.000 positief in plaats van het begrote resultaat van € 63.000, een positief verschil van € 349.000. Een en ander komt voornamelijk door de ontvangen middelen voor NPO voor beroepsgericht onderwijs en voor leerlingen met risico op onderwijsachterstand die nog niet geheel besteed zijn. Daarnaast is er ook ESF subsidie ontvangen.

De baten bedragen € 5.655.000 terwijl € 5.477.000 was begroot, een positief verschil van € 178.000. De rijksbijdragen zijn lager omdat de subsidie voor School en Omgeving nog niet geheel besteed is en daarom maar voor een deel als bate is verantwoord. De reguliere vergoeding is wel hoger voornamelijk door verhoging van de vergoedingsbedragen in verband met de nieuwe cao. De overige overheidsbijdragen zijn hoger voornamelijk door een ESF-subsidie. De overige baten zijn ook hoger o.a. door Leerling Gebonden Financiering, sponsoring en hogere detacheringsofbrengsten.

De lasten bedragen € 5.253.000 terwijl € 5.413.000 was begroot, een positief verschil van € 160.000. De personele lasten zijn hoger onder andere door de nieuwe cao vo. De huisvestingslasten zijn hoger o.a. voor energie en onderhoud. De overige instellingslasten zijn lager o.a. doordat de subsidie voor School en Omgeving nog niet geheel besteed is. Daar was in de begroting wel rekening mee gehouden.

De financiële baten en lasten zijn € 10.000 terwijl negatief € 1.000 was begroot, een positief verschil van € 11.000.

Kengetallen

De kengetallen solvabiliteit, liquiditeit, weerstandsvermogen en de ratio normatief publiek eigen vermogen zijn gestegen. De huisvestingsratio is gelijk gebleven. De rentabiliteit is gedaald. Het weerstandsvermogen was aan de lage kant, maar hersteld zich. Ook op de langere termijn zijn de kengetallen goed. Bij de publieke middelen is er momenteel sprake van een mogelijk bovenmatige reserve. In 2024 zal verder beleid worden ontwikkeld hoeveel vermogen daadwerkelijk nodig is en hoe het eventuele restant op een verantwoorde manier ten gunste van het onderwijs ingezet kan worden.

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,52	0,54	0,70	0,60	0,64	0,73	< 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,34	0,38	0,49	0,40	0,42	0,47	geen
Liquiditeit	1,66	1,84	2,26	1,97	2,03	2,78	< 1,00
Rentabiliteit	0,09	0,07	0,01	0,00	-0,03	0,01	geen
Weerstandsvermogen (incl.mva)	0,18	0,24	0,18	0,24	0,23	0,26	geen
Weerstandsvermogen (excl.mva)	0,06	0,13	0,05	0,10	0,07	0,11	geen
Huisvestingsratio	0,07	0,07	0,06	0,06	0,07	0,07	geen
Ratio normatief eigen vermogen	0,96	1,35	0,93	1,19	1,00	1,12	> 1,00

Daarnaast zijn ook de volgende kengetallen opgenomen.

De baten en de lasten in percentage van de totale opbrengsten:

In % totale baten	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Rijksbijdrage	98	95	99	98	99	99
Overige overheidsbijdragen	0	2	0	0	0	0
Overige baten	2	3	1	2	1	1
	100	100	100	100	100	100
Personele lasten	74	73	74	77	79	80
Afschrijvingen	2	2	2	2	3	3
Huisvestingslasten	6	6	5	5	6	6
Overige instellingslasten	9	12	18	15	16	9
	91	93	99	100	103	99
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Resultaat	9	7	1	0	-3	1

De inkomsten van de Stichting komen voornamelijk van de rijksoverheid. Bij de overige overheidsbijdragen zijn er onder andere inkomsten van ESF die niet begroot waren. Bij de overige baten zijn er onder andere hogere detacheringsopbrengsten en zijn er opbrengsten Leerling Gebonden Financiering en sponsorgelden die niet begroot waren.

De personele lasten bedragen 73%, dat komt deels door de hogere inkomsten. Het percentage loopt daarna op naar 80% in 2026. De formatie is in 2022 en 2023 hoger in verband met besteding van de NPO-gelden. Er is rekening gehouden met een daling van het leerlingenaantal vanaf 2024.

Financiële positie op balansdatum

Hierna treft u de balans aan per 31 december 2023. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. Het overzicht betreft de financiële situatie op 31 december 2023 in vergelijking tot de situatie van een jaar daarvoor. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	600.603	618.248	Eigen vermogen	1.342.213	930.576
Vorderingen	95.285	60.375	Voorzieningen	577.493	501.598
Liquide middelen	2.882.577	2.087.597	Langlopende schulden	36.000	42.000
			Kortlopende schulden	1.622.759	1.292.046
Totaal activa	3.578.465	2.766.220	Totaal passiva	3.578.465	2.766.220

Toelichting op de balans:**Activa:****Materiële vaste activa**

De waarde van de materiële vaste activa is in 2023 met € 18.000 afgenomen (2022: € 118.000 toegenomen). Tegenover € 87.000 (2022: € 217.000) aan investeringen stond € 105.000 (2022: € 99.000) aan afschrijvingen, waardoor er per saldo sprake is van een waardeinstijging. De investeringen hebben met name betrekking op meubilair, ICT, vernieuwing schoolplein en apparatuur. De boekwaarde is 67% (2022: 76%) van de aanschafwaarde.

Vorderingen

De omvang van de vorderingen is in 2023 met € 35.000 (2021: € 17.000) toegenomen. De overige vorderingen, vooruitbetaalde kosten en overlopende activa bedragen € 95.000 (2022: € 60.000). Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden, waardoor geen voorziening wegens mogelijke oninbaarheid is gevormd.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is in 2023 met € 795.000 (2022: € 1.250.000) toegenomen. Dit is meer dan het positieve resultaat en komt door andere mutaties, waaronder een toename van de kortlopende schulden (voornamelijk door nog te besteden subsidies) en een toename van de voorzieningen. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva:**Eigen vermogen.**

Het positieve resultaat van 2023 van € 412.000 (2022: € 493.000) is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2023 € 1.342.000 (2022: € 930.000). Van het resultaat is in 2023 € 300.000 toegevoegd (2022: € 364.000) aan de algemene reserve. Deze bedraagt per 31 december 2023 € 972.000 (2022: € 672.000).

Naast de algemene reserve publiek is er de bestemmingsreserve NPO.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs (publiek)

In 2021 is door het bestuur een bestemmingsreserve gevormd met als bestedingsmogelijkheid het compenseren van uitgaven in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Van het resultaat is in 2023 € 112.000 (2022: € 129.000) toegevoegd aan de reserve. Deze bedraagt per 31 december 2023 € 370.000 (2022: € 258.000).

Voorzieningen

De Stichting beschikt over vier voorzieningen, een jubileumvoorziening, een voorziening Levensfasebewust personeelsbeleid, een voorziening uitkeringskosten en een voorziening groot onderhoud.

De *jubileumvoorziening* is bedoeld ter dekking van toekomstige ambtsjubileumgratificaties. In 2023 is € 8.000 (2022: € 7.000) gedoteerd en € 1.000 (2022: € 0) onttrokken aan de voorziening. De voorziening bedraagt per 31 december 2023 € 50.000 (2022: € 43.000).

De voorziening *Levensfasebewust personeelsbeleid* is bedoeld ter dekking van toekomstige uitgaven voor gespaarde uren van medewerkers ouder dan 57 jaar. Voorwaarde voor het treffen van een voorziening is een opnameplan met een looptijd van maximaal 5 jaar. In 2023 is € 1.000 (2022: € 1.000) gedoteerd en € 5.000 (2022: € 0) vrijgevalen aan de voorziening. De voorziening bedraagt per 31 december 2023 € 5.000 (2022: € 10.000).

De *voorziening uitkeringskosten* is in 2022 gevormd ter dekking van de uitkeringskosten van voormalige personeelsleden die een uitkering ontvangen. In 2023 is € 0 (2022: € 50.000) gedoteerd aan de voorziening. De voorziening bedraagt per 31 december 2023 € 50.000 (2022: € 50.000).

De *voorziening groot onderhoud* is bedoeld ter egalisatie van de kosten van het groot onderhoud. De toevoeging is gebaseerd op het nieuwe meerjarenonderhoudsplan. In 2023 is € 85.000 (2022: € 85.000) gedoteerd en € 12.000 (2022: € 3.000) onttrokken aan de voorziening groot onderhoud. De voorziening bedraagt per 31 december 2023 € 473.000 (2022: € 399.000). In verband met de gewijzigde regelgeving met betrekking tot het groot onderhoud moet er nog een besluit genomen worden over doorgaan met een voorziening groot onderhoud of het activeren daarvan. Wanneer gekozen wordt voor activeren, dan vervalt de voorziening groot onderhoud en wordt het saldo per 1 januari 2024 via een stelselwijziging toegevoegd aan het eigen vermogen.

Langlopende schulden

In 2022 zijn kluisjes aangeschaft. Met de leverancier, De Locker Fabriek, is een gespreide betaling van 7 termijnen afgesproken. De hoofdsom bedraagt € 42.000 en jaarlijks wordt per 1 januari € 6.000 afgelost. De omvang van de langlopende schulden is per 31 december 2023 € 36.000 (€ 2022: € 42.000).

Kortlopende schulden

De omvang van kortlopende schulden is met € 331.000 toegenomen. De toename komt voornamelijk door nog te besteden subsidies. Per 31 december 2023 zijn de nog te besteden subsidies € 1.064.000 (2022: € 658.000) voor School en Omgeving (€ 949.000, penvoerder) en verbetering basisvaardigheden (€ 115.000). Andere hoge kortlopende schulden zijn de salaris gebonden schulden zoals de af te dragen loonheffing en pensioenpremies, het nog te betalen vakantiegeld en de nog te betalen bindingstoelage. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei en eind augustus betaald. Daarnaast was eind 2022 ook nog een schuld opgenomen voor de uitbetaling van de werkdrukmiddelen die eind februari 2023 betaald zijn. De omvang van de salaris gebonden schulden is € 343.000 (2022: € 380.000). De omvang van de overige kortlopende schulden, crediteuren, vooruit ontvangen bedragen en overlopende passiva is gedaald tot € 216.000 (2022: € 254.000).

Analyse resultaat

De begroting van 2023 liet een positief resultaat zien van € 63.000. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat boekjaar 2023 van € 412.000: een positief verschil van € 349.000 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2022 bedroeg € 493.000. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2023 versus begroting 2023 en realisatie 2022

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 opgenomen. De gerealiseerde baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2022:

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	5.363.255	5.417.141	-53.886	5.114.098	249.157
Overige overheidsbijdragen	118.495	2.000	116.495	3.960	114.535
Overige baten	173.516	58.000	115.516	121.873	51.643
Totaal baten	5.655.266	5.477.141	178.125	5.239.931	415.335
Lasten					
Personele lasten	4.153.735	4.038.361	115.374	3.888.196	265.539
Afschrijvingen	105.245	107.754	-2.509	99.148	6.097
Huisvestingslasten	337.193	276.000	61.193	298.823	38.370
Overige instellingslasten	657.463	991.286	-333.823	457.837	199.626
Totaal lasten	5.253.636	5.413.401	-159.765	4.744.004	509.632
Saldo baten en lasten	401.630	63.740	337.890	495.927	-94.297
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	10.007	0	10.007	85	9.922
Financiële lasten	0	1.000	-1.000	3.060	-3.060
Totaal financiële baten en lasten	10.007	-1.000	11.007	-2.975	12.982
Nettoresultaat	411.637	62.740	348.897	492.952	-81.315

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdragen zijn gedaald ten opzichte van de begroting en gestegen ten opzichte van 2022. In 2022 is de vereenvoudiging van de bekostiging in werking getreden waardoor er voor de lumpsum geen verschil meer is tussen personeel en materieel. De vereenvoudiging leidt tot een structurele verhoging van ca. € 211.000 waar in 5 jaar naar toegegroeid wordt. Daarom is in 2023 60% gekort. De vergoedingsbedragen zijn daarnaast ook verhoogd onder andere door de gestegen kosten in verband met de nieuwe cao vo. In de vergoeding voor strategisch personeelsbeleid zitten ook middelen voor de werkdrukverlaging (€ 478,03 per leerling). In 2023 zijn NPO-middelen ontvangen voor beroepsgericht onderwijs en voor leerlingen met risico op onderwijsachterstand voor de laatste 7 maanden van het schooljaar 2022-2023. In 2023 is een subsidie voor verbetering basisvaardigheden toegekend voor de schooljaren 2023-2024 tot en met 2024-2025. Een deel daarvan is in 2023 besteed. Daarmee was in de begroting geen rekening gehouden. Voor de subsidie School en Omgeving is De Rijzert penvoerder. In de begroting is ervanuit gegaan dat deze in 2023 geheel besteed zou zijn, maar er is een deel besteed. Ook in 2023 is een bedrag ontvangen en staat bij de nog te besteden subsidies. Het restant van de subsidie voor Heterogene Brugklas is in 2023 geheel besteed. Met name de overstaparrangementen van het Samenwerkingsverband zijn lager.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Vergoeding lumpsum	4.446.000	4.184.000	262.000	4.304.000	142.000
Overgangsbekostiging	-127.000	-120.000	-7.000	-160.000	33.000
Verrekening uitkeringskosten	-23.000	-29.000	6.000	-25.000	2.000
Strategisch pers.bel. En begeleiding	163.000	140.000	23.000	146.000	17.000
Leerplusarrangement	80.000	80.000	0	77.000	3.000
Nieuwkomers	1.000	0	1.000	7.000	-6.000
NPO	390.000	390.000	0	530.000	-140.000
Aanpak jeugdwerkloosheid	0	0	0	6.000	-6.000
Verbetering Basisvaardigheden	24.000	0	24.000	0	24.000
School en Omgeving	182.000	599.000	-417.000	0	182.000
Heterogene Brugklas	58.000	0	58.000	42.000	16.000
Internationaal Funderend Onderwijs	0	0	0	10.000	-10.000
Samenwerkingsverband	169.000	173.000	-4.000	177.000	-8.000
	5.363.000	5.417.000	-54.000	5.114.000	249.000

Overige overheidsbijdragen

De gemeentelijke bijdragen voor ESF en In spoken words waren niet begroot.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
ESF	100.000	0	100.000	0	100.000
In spoken words	17.000	0	17.000	0	17.000
Verkeerseducatie	2.000	2.000	0	2.000	0
Vernieuwing schoolplein	0	0	0	2.000	-2.000
	119.000	2.000	117.000	4.000	115.000

Overige baten

De overige baten zijn hoger dan begroot en dan in 2022. In de begroting is o.a. geen rekening gehouden Leerling Gebonden Financiering en sponsoring. De sponsoring betreft de vergoeding van Mighty Tiny.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Leerling Gebonden Financiering	21.000	0	21.000	0	21.000
Sterk Techniek Onderwijs	28.000	25.000	3.000	25.000	3.000
Detacheringen	39.000	19.000	20.000	20.000	19.000
Overige personele opbrengsten	1.000	0	1.000	4.000	-3.000
Huur en medegebruik	12.000	9.000	3.000	4.000	8.000
Gezonde school	2.000	0	2.000	8.000	-6.000
Vernieuwing schoolplein	0	0	0	16.000	-16.000
Sponsoring	58.000	0	58.000	30.000	28.000
Overige materiële vergoedingen	13.000	4.000	9.000	13.000	0
Ouderbijdragen	0	1.000	-1.000	2.000	-2.000
	174.000	58.000	116.000	122.000	52.000

Personele lasten

De personele lasten zijn hoger dan begroot en dan in 2022. De lonen en salarissen zijn hoger voornamelijk door verhoging van de salarissen met 10% per 1 juli en de uitbetaling van een eenmalige uitkering. De formatie is met 0.24 FTE toegenomen, maar is 0.33 FTE lager dan begroot. De uitgaven voor uitbesteding zijn een stuk hoger dan begroot en dan in 2022, onder andere door de besteding van subsidies. In 2023 is meer besteed aan nascholing dan begroot en dan in 2022. In 2023 is het ziekteverzuim gedaald naar 12.98% (2022: 15.55%), maar is nog steeds erg hoog. Daardoor zijn er ook meer kosten voor de Bedrijfsgezondheidsdienst. De overige personele lasten zijn hoger dan begroot en iets hoger dan in 2022. Onder andere aan werving personeel is meer uitgegeven.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Lonen en salarissen	3.673.000	3.846.000	-173.000	3.659.000	14.000
Uitbesteding	272.000	100.000	172.000	36.000	236.000
Dotatie voorzieningen	4.000	3.000	1.000	58.000	-54.000
Nascholing	100.000	40.000	60.000	67.000	33.000
BGZ	65.000	25.000	40.000	31.000	34.000
Overige personele lasten	39.000	24.000	15.000	37.000	2.000
	4.153.000	4.038.000	115.000	3.888.000	265.000

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot maar hoger dan in 2022. Er is minder geïnvesteerd in gebouwen en ICT. De begrote afschrijvingskosten voor meubilair en apparatuur waren te laag.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Gebouwen	34.000	44.000	-10.000	33.000	1.000
ICT	35.000	41.000	-6.000	40.000	-5.000
Meubilair	13.000	10.000	3.000	11.000	2.000
Apparatuur	15.000	5.000	10.000	9.000	6.000
Leermiddelen	1.000	1.000	0	2.000	-1.000
Overige	7.000	7.000	0	4.000	3.000
	105.000	108.000	-3.000	99.000	6.000

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot en dan in 2022. De huur betreft voornamelijk de Ledverlichting. Op basis van het nieuwe meerjarenonderhoudsplan is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening verhoogd. In de begroting was daar nog geen rekening mee gehouden. Er is meer onderhoud gepleegd. In 2022 is gebruik gemaakt van een schoonmaakbedrijf, in 2023 vrijwel niet. De energielasten zijn hoger in verband met de sterk gestegen energieprijzen. In 2022 waren deze lager in verband met ontvangen afrekeningen over 2020. De heffingen en overige huisvestingslasten waren in 2022 hoger in verband met de installatie van Ledverlichting en achterstallig onderhoud van de gemeente loods.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Huur	21.000	26.000	-5.000	5.000	16.000
Dotatie onderhoudsvoorziening	85.000	75.000	10.000	85.000	0
Onderhoud	58.000	42.000	16.000	52.000	6.000
Schoonmaak	14.000	12.000	2.000	32.000	-18.000
Energie	129.000	100.000	29.000	51.000	78.000
Heffingen en overige huisvestingslasten	30.000	21.000	9.000	74.000	-44.000
	337.000	276.000	61.000	299.000	38.000

Overige instellingslasten

De administratie- en beheerslasten zijn hoger dan begroot en dan in 2022. Onder andere de lasten voor de uitbesteding administratie en de accountantskosten zijn hoger. De kosten van public relations zijn lager dan begroot en dan in 2022. De leer- en hulpmiddelen zijn iets lager dan begroot, maar hoger dan in 2022. Dat geldt voor de verbruiksmaterialen. De lasten voor ICT zijn lager. De overige instellingslasten zijn een stuk lager dan begroot, maar hoger dan in 2022. In de begroting was onder andere rekening gehouden met een grotere besteding van de subsidie voor School en Omgeving.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023-2022
Administratie en beheerslasten	139.000	110.000	29.000	122.000	17.000
Inventaris en apparatuur	7.000	28.000	-21.000	8.000	-1.000
Leer- en hulpmiddelen	122.000	125.000	-3.000	109.000	13.000
Overige instellingslasten	389.000	728.000	-339.000	219.000	170.000
	657.000	991.000	-334.000	458.000	199.000

Financiële baten en lasten

In 2023 is er weer rente ontvangen op de spaarrekeningen. De financiële lasten in 2022 betreffen de negatieve rentes die betaald moesten worden over de saldi boven een bepaald bedrag.

Investerings- en financieringsbeleid

Het beleid van de Stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen. De liquide positie van de Stichting is gezien de liquiditeitsratio van 1.8 (2022: 1.7) voldoende. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd.

Treasuryverslag

De stichting heeft op 27 januari 2017 een treasurystatuut vastgesteld dat voldoet aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2023 is conform het statuut gehandeld.

In het statuut is bepaald binnen welke kaders de instelling voor onderwijs haar financierings- en beleggingsbeleid dient in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. De stichting heeft in 2023 een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd.

De bankrekeningen van de stichting zijn ondergebracht bij de ING. Deze bank voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

7. Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de Stichting. Hiermee wordt een beeld gegeven over de continuïteit van de Stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van door decentralisatie van de huisvesting, zodat de cijfers voor de komende 3 jaar zijn opgenomen.

De meerjarenbegroting vertoont in 2024 en 2026 een positief resultaat. In 2025 wordt een negatief resultaat verwacht.

Kengetallen

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal leerlingen 1 oktober	270	282	284	250	240	230
Personele bezetting in fte per 31 december						
Bestuur / management	2,00	2,00	1,96	2,00	2,00	1,60
Personeel primair proces	26,58	25,16	26,29	23,76	22,37	22,20
Ondersteunend personeel	16,85	18,51	17,75	19,19	17,19	16,20
Totaal personele bezetting	45,43	45,67	46,00	44,95	41,56	40,00
Aantal leerlingen/totaal personeel	5,94	6,17	6,17	5,56	5,77	5,75
Aantal leerlingen/OP	10,16	11,21	10,80	10,52	10,73	10,36

Toelichting op de kengetallen

Het leerlingenaantal is op 1 oktober 2023 gestegen met 12 leerlingen ten opzichte van 1 oktober 2022. Voor de komende jaren wordt een afname verwacht.

De formatie neemt in de komende jaren af. Dit komt voornamelijk door de verwachte krimp van de formatie in verband met het wegvallen van de inzet van personeel in het kader van de extra ontvangen middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en de vermindering van het aantal leerlingen. In de formatie is geen rekening gehouden met eventuele inzet van personeel voor de besteding van de subsidie School en Omgeving. Voor 2024 zijn wel extra kosten voor inhuur derden begroot en in 2024 en 2025 extra kosten bij de overige lasten. Bij het opstellen van het bestuursformatieplan zal bekeken worden of de formatie (op termijn) aangepast moet worden.

Balans

	Realisatie 31-12-2022	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026
Activa						
Gebouwen	271.715	284.128	399.719	412.822	414.016	365.210
Materiële vaste activa	346.533	316.475	317.775	347.582	377.362	330.367
Totaal vaste activa	618.248	600.603	717.494	760.404	791.378	695.577
Vorderingen	60.375	95.285	60.000	70.000	70.000	70.000
Liquide middelen	2.087.597	2.882.577	1.252.823	2.493.196	1.964.777	1.872.847
Totaal vlottende activa	2.147.972	2.977.862	1.312.823	2.563.196	2.034.777	1.942.847
Totaal activa	2.766.220	3.578.465	2.030.317	3.323.600	2.826.155	2.638.424
Passiva						
Algemene reserve	672.062	971.747	873.317	1.161.028	1.173.583	1.245.852
Bestemmingsreserve (publiek)	258.514	370.466	120.000	185.000	0	0
Totaal eigen vermogen	930.576	1.342.213	993.317	1.346.028	1.173.583	1.245.852
Voorzieningen	501.598	577.493	421.000	647.572	628.572	674.572
Langlopende schulden	42.000	36.000	36.000	30.000	24.000	18.000
Kortlopende schulden	1.292.046	1.622.759	580.000	1.300.000	1.000.000	700.000
Totaal passiva	2.766.220	3.578.465	2.030.317	3.323.600	2.826.155	2.638.424

Toelichting op de balans

De komende drie jaar zal naar verwachting € 495.000, waarvan € 280.000 in 2024, geïnvesteerd worden en bedragen de afschrijvingslasten € 400.000. Hierdoor neemt de omvang van de materiële vaste activa toe. De vorderingen zijn op een iets lager niveau dan 2023 gehouden, omdat er eind 2023 veel overige vorderingen zijn. De liquide middelen, die als sluitpost zijn berekend, nemen af, voornamelijk omdat ervan uit gegaan wordt dat de besteding van de subsidie School en Omgeving de komende jaren plaatsvindt en door het negatieve resultaat in 2025.

Het eigen vermogen neemt in 2024 iets toe door het verwachte positieve resultaat. In 2025 wordt een negatief resultaat verwacht en in 2026 weer een positief resultaat. Daardoor daalt het eigen vermogen in 2025 en stijgt het in 2026. In de meerjarenbegroting is nog geen rekening gehouden met de hogere dotatie aan de onderhoudsvoorziening en ook is geen rekening gehouden met de gewijzigde regelgeving voor groot onderhoud zoals die geldt vanaf 2024. Wel zijn de onttrekkingen gebaseerd op het nieuwe meerjarenonderhoudsplan. Met name daardoor nemen de voorzieningen in 2024 en in 2026 weer toe. In 2025 is er een afname. De langlopende schulden nemen elk jaar af door de aflossingen. De kortlopende schulden zijn op een lager niveau dan eind 2023 gehouden, omdat ervan uit gegaan is dat de nog te besteden subsidie School en Omgeving de komende jaren plaatsvindt.

Door dit alles neemt het balanstotaal af.

Signaleringswaarde mogelijk boven normatief eigen vermogen

Op basis van de gegevens in de jaarrekening is er sprake van een mogelijk boven normatief eigen vermogen. Volgens de berekeningen van de Onderwijsinspectie is een normatief publiek eigen vermogen nodig van € 992.000 per 31 december 2023. Het werkelijk eigen publiek vermogen is € 1.342.000, zodat er sprake is van een mogelijk bovenmatig eigen vermogen van € 350.000. In 2024 neemt het eigen vermogen iets toe door het verwachte positieve resultaat, maar neemt de aanschafwaarde van het gebouw toe, waardoor de ratio normatief eigen vermogen daalt. In 2025 is de ratio 1.00 op basis van de aannames in de begroting. In 2024 zal verder beleid worden ontwikkeld hoeveel vermogen daadwerkelijk nodig is en hoe het eventuele restant op een verantwoorde manier ten gunste van het onderwijs ingezet kan worden.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Baten						
Rijksbijdragen OCenW	5.114.098	5.363.255	5.417.141	5.555.622	5.132.964	4.749.668
Overige overheidsbijdragen	3.960	118.495	2.000	2.000	2.000	2.000
Overige baten	121.873	173.516	58.000	108.000	53.000	70.000
Totaal baten	5.239.931	5.655.266	5.477.141	5.665.622	5.187.964	4.821.668
Lasten						
Personele lasten	3.888.196	4.153.735	4.038.361	4.379.658	4.075.933	3.867.148
Afschrijvingen	99.148	105.245	107.754	120.199	139.026	140.801
Huisvestingslasten	298.823	337.193	276.000	306.000	306.000	306.000
Overige instellingslasten	457.837	657.463	991.286	855.950	839.450	435.450
Totaal lasten	4.744.004	5.253.636	5.413.401	5.661.807	5.360.409	4.749.399
Saldo baten en lasten	495.927	401.630	63.740	3.815	-172.445	72.269
Financiële baten	85	10.007	0	0	0	0
Financiële lasten	3.060	0	1.000	0	0	0
Totaal financiële baten en lasten	-2.975	10.007	-1.000	0	0	0
Nettoresultaat	492.952	411.637	62.740	3.815	-172.445	72.269

Toelichting op de staat van baten en lasten

De rijksbijdragen nemen in 2024 toe, onder andere door de subsidies School en Omgeving (2024 en 2025) en verbetering basisvaardigheden (2024). De vereenvoudiging van de bekostiging, die met ingang van 2022 is ingevoerd, leidt tot een hogere vergoeding van € 211.000 waar in 5 jaar naar toegegroeid wordt. Vanaf 2025 nemen de rijksbijdragen af door het vervallen van de subsidie verbetering basisvaardigheden en de verwachte daling van het aantal leerlingen. In 2026 neemt de vergoeding verder af door het vervallen van de subsidie voor School en Omgeving en een verwachte verdere daling van het aantal leerlingen. De overige overheidsbijdragen betreft de subsidie voor verkeereducatie. De overige baten betreffen detacheringen, huur en medegebruik, kantineopbrengsten en in 2026 ook Leerling Gebonden Financiering.

De personele lasten nemen in 2024 toe onder andere door meer kosten voor inhuur derden. Vanaf 2025 nemen de personele lasten af door verwachte afname van de formatie en minder inhuur derden. De investeringen zorgen voor een stijging van de afschrijvingslasten. De huisvestingslasten zijn hoger begroot ten opzichte van de begroting 2023, maar lager dan de realisatie van 2023 onder andere voor de dotatie onderhoudsvoorziening en energielasten. Geen rekening is nog gehouden met dotaties op basis van de gewijzigde regelgeving. De overige instellingslasten zijn hoger begroot in 2024 en 2025 in verband met de besteding van de subsidie School en Omgeving.

De financiële baten en lasten zijn niet begroot.

Overige rapportages

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het risicobeheersings- en controlesysteem is er op gericht risico's in beeld te hebben en tijdig te kunnen signaleren om vervolgens maatregelen te kunnen treffen. Met name de planning- en controlecyclus speelt een belangrijke rol bij de risicobeheersing. Periodiek wordt de realisatie geanalyseerd ten opzichte van de begroting en de werkelijkheid van vorig jaar. Hierover wordt gerapporteerd door het administratiekantoor. Op basis van deze rapportages neemt de directie indien nodig maatregelen. Dit heeft geleid tot de beheersing van de financiële risico's en een evenwichtige begroting.

Voor de bedrijfsvoering gelden de algemeen geldend beginselen van functiescheiding, afbakening van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De statuten en het bestuurs- en managementstatuut vormen hiervoor de basis. Deze maatregelen zijn in de praktijk geïmplementeerd. De werking wordt bewaakt door het bestuur.

Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Als belangrijkste risico's en onzekerheden zijn door stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch benoemd:

- het leerlingaantal. Er wordt een daling van het leerlingaantal voorzien door een combinatie van demografische effecten, kansrijk adviserende voor basisschoolleerlingen en (zij)instroom van anderstaligen vanuit ISK. Middels het creëren van een flexibele schil wordt getracht te anticiperen op fluctuaties in het leerlingaantal;
- de begrote salariskosten zijn gebaseerd op het huidige salarisspeil. Er is geen rekening gehouden met stijging van de salariskosten omdat deze veelal gecompenseerd worden in de aanpassing van de rijksbijdrage. Het risico bestaat dat niet de volledige salarisstijging zal worden gecompenseerd. Dit heeft zich in het verleden al eens voorgedaan;
- daarnaast wordt ook aandacht besteed aan het risico van hoog verzuim bij personeel, wat een belangrijke factor is voor de continuïteit en efficiëntie van de organisatie.
- het dreigend lerarentekort kan er voor zorgen dat het beleid om de formatie kwalitatief op peil te houden, niet kan worden geëffectueerd. Er wordt daarom geïnvesteerd in het behoud van personeelsleden en een positief imago voor de werving van nieuwe collega's.

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

vergelijkende cijfers 2022 na verwerking resultaatbestemming

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste Activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	600.603		618.248	
	<i>Totaal vaste activa</i>		600.603		618.248
1.2	Vlottende Activa				
1.2.2	Vorderingen	95.285		60.375	
1.2.4	Liquide middelen	2.882.577		2.087.597	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>		2.977.862		2.147.972
	TOTAAL ACTIVA		3.578.465		2.766.220
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	1.342.213		930.576	
2.2	Voorzieningen	577.493		501.598	
2.3	Langlopende schulden	36.000		42.000	
2.4	Kortlopende schulden	1.622.759		1.292.046	
	TOTAAL PASSIVA		3.578.465		2.766.220

Staat van baten en lasten 2023
en vergelijkende cijfers 2022

		2023		Begroting 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	5.363.255		5.417.142		5.114.098	
3.2	Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	118.495		2.000		3.960	
3.5	Overige baten	173.516		58.000		121.873	
	<i>Totaal Baten</i>		5.655.266		5.477.142		5.239.931
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	4.153.735		4.038.361		3.888.195	
4.2	Afschrijvingen	105.245		107.754		99.148	
4.3	Huisvestingslasten	337.193		276.000		298.824	
4.4	Overige lasten	657.463		991.286		457.837	
	<i>Totaal lasten</i>		5.253.636		5.413.401		4.744.004
	<i>Saldo baten en lasten</i>		401.630		63.741		495.927
6	Financiële baten en lasten						
6.1	Financiële baten	10.007		-		85	
6.2	Financiële lasten	-		1.000		3.060	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		10.007		-1.000		-2.975
	Totaal resultaat		<u>411.637</u>		<u>62.741</u>		<u>492.952</u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2023 en vergelijkende cijfers 2022

		2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfssoefening (saldo baten en lasten)			401.630		495.927
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	105.245		99.148	
Mutaties voorzieningen	2.2	75.895		139.950	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			181.140		239.098
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2	-34.910		-17.036	
Kortlopende schulden	2.4	330.713		709.913	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			295.803		692.877
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			878.573		1.427.902
Ontvangen interest	6.1.1	10.007		85	
Betaalde interest	6.2.1	-		-3.060	
			10.007		-2.975
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			888.580		1.424.927
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-87.600		-216.825	
Desinv. in materiële vaste activa	1.1.2	-		27	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-87.600		-216.798
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen langlopende schulden	2.3	-		59.000	
Aflossing langlopende schulden	2.3	-6.000		-17.000	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-6.000		42.000
Mutatie liquide middelen		1.2.4	794.980		1.250.129
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2023		2022	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		2.087.597		837.468	
Mutatie boekjaar liquide middelen		794.980		1.250.129	
Stand liquide middelen per 31-12			2.882.577		2.087.597

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

De Rijzert bereidt de leerlingen voor op de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereist is.

Fiscaliteit

De onderwijsvrijstelling voor de vennootschapsbelasting is van rechtswege van toepassing indien:

1. de activiteiten van de onderwijsinstelling uitsluitend of nagenoeg uitsluitend (90% of meer) bestaan uit onderwijsactiviteiten (activiteiteneis); en
 2. de onderwijsactiviteiten hoofdzakelijk (70% of meer) worden bekostigd met publieke middelen (bekostigingseis).
- Er wordt aan bovenstaande twee cumulatieve voorwaarden voldaan, dan is de gehele winst van de onderwijsinstelling vrijgesteld (de zogenaamde subjectvrijstelling).

Dus ook winsten met betrekking tot nevenactiviteiten (vb. verhuur en detachering) die niet aan de voorwaarden voldoen zijn dan vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Investeringssubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen	360	3,33%	500
Installaties	120	10,00%	500
Kantoormeubilair & inventaris	120	10,00%	500
Schoolmeubilair & inventaris	120	10,00%	500
Huishoudelijke apparatuur & machines	60	20,00%	500
Onderwijskundige apparatuur & machines	120	10,00%	500
ICT	60	20,00%	500
Leermiddelen	96	12,50%	500
Overige activa	60-120	10-20%	500

Gebouwen

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom-genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie..

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserve(s).

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving		EUR
NPO	Doel	Het compenseren van uitgaven m.b.t. de subsidie NPO
	Beperkingen	Bestedingen t.b.v. NPO
	Saldo	€ 370.466

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2023 wordt er gerekend met een rekenrente van 2,80%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden waarbij een opnameplan is overeengekomen. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening uitkeringskosten

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Als de kosten uitgaan boven de boekwaarde van de voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2023 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Leasing

Operationele leasing

Bij de Stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de Stichting ligt.

Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. De niet bestede niet-geoormerkte OCW-subsidies worden op uitzondering verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) indien er een afgebakend bestedingsplan is opgesteld waarmee expliciet kan worden aangetoond dat de middelen in de toekomst worden aangewend.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoormerkte OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door Ministerie OCW).

Overheidssubsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2023 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023: 110,50%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuatie van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	329.010	416.350	69.686	815.046
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	57.295	128.431	11.072	196.798
Materiële vaste activa per 31 december 2022	271.715	287.919	58.614	618.248
Verloop gedurende 2023				
Investerings	46.818	33.668	7.114	87.600
Desinvesteringen	-	3.541	675	4.216
Afschrijvingen	-34.405	-62.269	-8.571	-105.245
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-3.541	-675	-4.216
Mutatie gedurende 2023	12.413	-28.601	-1.457	-17.645
Stand per 31 december 2023				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	375.827	446.478	76.126	898.431
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	91.699	187.160	18.969	297.828
Materiële vaste activa per 31 december 2023	284.128	259.318	57.157	600.603

Gebouwen

De gemeente is economisch eigenaar van het schoolgebouw. Dat wil zeggen dat het juridisch eigendom naar de gemeente overgaat op het moment dat het schoolbestuur een gebouw niet meer nodig heeft. Dit economisch eigendom wordt ook wel het economisch claimrecht van de gemeente genoemd. Het bedrag van het gebouw welke hier genoemd is betreft de verbouwing en de aanschaf van installaties, zoals camera's en led verlichting.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1.2.2.10	Overige vorderingen	75.236		700	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		75.236		700
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	18.015		25.137	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	2.034		85	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	-		34.453	
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>		20.049		59.675
	Totaal vorderingen		95.285		60.375
1.2.4	Liquide middelen	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	3.651		3.734	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.878.926		2.083.863	
	Totaal liquide middelen		2.882.577		2.087.597

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2022 €	Resultaat 2022 €	Overige mutaties 2022 €	Stand per 31-12-2022 €	Stand per 01-01-2023 €	Resultaat 2023 €	Overige mutaties 2023 €	Stand per 31-12-2023 €
2.1.1.1	Algemene reserve	308.267	363.795	-	672.062	672.062	299.685	-	971.747
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	129.357	129.157	-	258.514	258.514	111.952	-	370.466
	Totaal eigen vermogen	437.624	492.952	-	930.576	930.576	411.637	-	1.342.213

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2022 €	Resultaat 2022 €	Overige mutaties 2022 €	Stand per 31-12-2022 €	Stand per 01-01-2023 €	Resultaat 2023 €	Overige mutaties 2023 €	Stand per 31-12-2023 €
2.1.1.2.1	Personeel (NPO)	129.357	129.157	-	258.514	258.514	111.952	-	370.466
	Totaal bestemmingsreserves (publiek)	129.357	129.157	-	258.514	258.514	111.952	-	370.466

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2023 €	Dotatie 2023 €	Ont- trekking 2023 €	Vrijval 2023 €	Stand per 31-12-2023 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 - 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
2.2.1	Personele voorzieningen	102.281	8.550	-1.235	-4.675	104.921	6.294	88.436	10.191
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	399.317	84.777	-11.522	-	472.572	-	113.129	359.443
	Totaal voorzieningen	501.598	93.327	-12.757	-4.675	577.493	6.294	201.565	369.634

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2023 €	Dotatie 2023 €	Ont- trekking 2023 €	Vrijval 2023 €	Stand per 31-12-2023 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 - 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
2.2.1.2	Voorziening Levensfasebewust personeelsbeleid	9.499	-	-	-4.675	4.824	-	4.824	-
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	42.782	8.550	-1.235	-	50.097	6.294	33.612	10.191
2.2.1.7	Uitkeringskosten	50.000	-	-	-	50.000	-	50.000	-
	Totaal personele voorzieningen	102.281	8.550	-1.235	-4.675	104.921	6.294	88.436	10.191

2.2.1.2	Verlofsparen	Stand per 01-01-2023 €	Dotatie 2023 €	Ont- trekking 2023 €	Vrijval 2023 €	Stand per 31-12-2023 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 - 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
2.2.1.2.2	Voorziening Levensfasebewust personeelsbeleid	9.499	-	-	-4.675	4.824	-	4.824	-
	Totaal verlofsparen	9.499	-	-	-4.675	4.824	-	4.824	-

2.3	Langlopende schulden	Stand per 01-01-2023 €	Leningen aangegaan 2023 €	Aflossing 2023 €	Stand per 31-12-2023 €	Looptijd > 1 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
2.3.2	Lening Lockerfabriek	42.000	-	6.000	36.000	24.000	12.000
	Totaal langlopende schulden	42.000	-	6.000	36.000	24.000	12.000

De lening is aangegaan met de Lockerfabriek. M.i.v. 1 januari 2024 zijn er nog 6 termijnen (6 jaar) van € 6.000 te betalen

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023 €	31-12-2022 €
2.4.8	Crediteuren	135.791	77.704
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	159.691	154.609
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	46.758	48.506
2.4.12	Kortlopende overige schulden	77.484	155.486
	<i>Subtotaal overige schulden</i>		419.724
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	1.063.967	657.652
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	5.630	65.481
2.4.17	Vakantiegeld	123.527	111.256
2.4.19	Overige overlopende passiva	9.911	21.352
	<i>Subtotaal overlopende passiva</i>		1.203.035
	Totaal kortlopende schulden	1.622.759	1.292.046

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	MVO PRO ledverlichting	17-11-22	17-11-27	60	1.614	19.368	54.876	-	74.244

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	4.296.223		4.035.126		4.206.639	
	Totaal rijksbijdragen		4.296.223		4.035.126		4.206.639
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	897.722		1.208.633		730.885	
	Totaal overige subsidies		897.722		1.208.633		730.885
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV		169.310		173.383		176.574
	Totaal Rijksbijdragen		5.363.255		5.417.142		5.114.098
3.2	Overheidsbijdragen overige overheden						
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen overige overheden						
	Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	118.495		2.000		3.960	
	Totaal overheidsbijdragen overige overheden		118.495		2.000		3.960

Nog niet alle verantwoorde subsidies zijn definitief vastgesteld door de subsidieverstrekker. Dit gebeurt vaak pas bij de aparte eindverantwoording die gevraagd wordt door de subsidiegevers. Er zouden dus in de toekomst nog verplichtingen kunnen voortvloeien uit deze eindafrekening, wanneer de subsidie (onverwachts) lager vastgesteld wordt. Op dit moment is er geen indicatie dat dit het geval is.

3.5	Overige baten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	11.923		9.000		3.973	
3.5.2	Detachering personeel	38.573		19.000		20.034	
3.5.4	Sponsoring	28.744		-		30.095	
3.5.5	Ouderbijdragen	300		1.000		2.400	
3.5.9	Catering	858		4.000		4.263	
3.5.10	Overige	93.118		25.000		61.108	
	Totaal overige baten		173.516		58.000		121.873

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1 Lonen en salarissen	2.842.238		3.686.361		2.747.069	
4.1.1.2 Sociale lasten	692.441		-		546.199	
4.1.1.5 Pensioenpremies	384.225		-		427.445	
Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		3.918.904		3.686.361		3.720.713
4.1.2 Overige personele lasten						
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	3.875		2.500		57.835	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	85.421		160.000		200.250	
4.1.2.3 Overige	476.001		189.500		170.632	
Totaal overige personele lasten		565.297		352.000		428.717
4.1.3 Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3 Overige uitkeringen personeel	-330.466		-		-261.235	
Totaal ontvangen uitkeringen personeel		-330.466		-		-261.235
Totaal personeelslasten		4.153.735		4.038.361		3.888.195

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal fte's bedraagt 44 in (2022: 42). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2023	2022
Bestuur / Management	2	2
Personeel primair proces	26	26
Ondersteunend personeel	16	14
Totaal gemiddeld aantal werknemers	44	42

4.2 Afschrijvingen

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa	105.245		107.754		99.148	
Totaal afschrijvingen		105.245		107.754		99.148

4.3 Huisvestingslasten

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
4.3.1 Huur	21.168		26.000		5.695	
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	49.149		40.000		42.909	
4.3.4 Energie en water	129.363		100.000		51.052	
4.3.5 Schoonmaakkosten	13.610		11.500		31.479	
4.3.6 Belastingen en heffingen	11.605		6.500		7.863	
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	84.777		75.000		84.711	
4.3.8 Overige	27.521		17.000		75.115	
Totaal huisvestingslasten		337.193		276.000		298.824

4.4	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	139.130		110.500		121.879	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	7.283		28.000		7.632	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	122.077		125.000		109.170	
4.4.5	Overige	388.973		727.786		219.156	
	Totaal overige lasten		657.463		991.286		457.837

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	111.424		80.000		84.339	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	14.551		17.000		15.549	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	627		-		176	
4.4.1.5	Overige administratie- en beheerslasten	12.528		13.500		21.815	
	Totaal administratie en beheerlasten		139.130		110.500		121.879

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	24.835		10.000		15.410	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
	Totaal kosten instellingsaccountant		24.835		10.000		15.410

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.4.5	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	146.448		25.400		50.912	
4.4.5.6	Contributies	20.021		8.000		14.430	
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad	1.552		1.200		941	
4.4.5.9	Verzekeringen	3.898		3.500		3.104	
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	31.376		12.600		11.485	
4.4.5.11	Toetsen en testen	14.317		-		-	
4.4.5.12	Culturele vorming	19.176		23.418		1.199	
4.4.5.13	Overige overige lasten	152.185		653.668		137.085	
	Totaal overige lasten		388.973		727.786		219.156

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	10.007		-		85	
	Totaal financiële baten		10.007		-		85

6.2	Financiële lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	-		1.000		3.060	
	Totaal financiële lasten		-		1.000		3.060

Bestemming van het resultaat

		2023	
		€	€
2.1.1.1	<u>Algemene reserve (publiek)</u>		299.685
2.1.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.1.2.1	Reserve personeel	111.952	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		111.952
	Totaal resultaat		411.637

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen

Statutaire naam	2023	Statutaire zetel	activiteiten	Deelname percentage
Stichting SWV VO de Meijerij	Stichting	's-Hertogenbosch	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Rijke schooldag/gezonde school	RSOV22032	5-12-2022	Ja
Internationalisering funderend onderwijs	IFO220129	1-6-2022	Ja
School en omgeving	RSOV22032	5-12-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB22050	1-06-2022	Onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-VO-2496	3-04-2023	Onderhanden

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de Stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 132.000

WNT verantwoording 2023

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023

Naam	N.M. van den Boogaard
Functiegegevens	Directeur
Aanvang functievervulling in 2023	01-01
Einde functievervulling in 2023	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	93.310
Beloningen betaalbaar op termijn	€	14.041
<i>Subtotaal</i>	€	<u>107.351</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	132.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	<u>107.351</u>

Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens	Directeur
Aanvang functievervulling in 2022	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	78.736
Beloningen betaalbaar op termijn	€	13.968
<i>Subtotaal</i>	€	<u>92.704</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	128.000
Bezoldiging	€	<u>92.704</u>

WNT verantwoording 2023

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 van de functievervulling.

WNT verantwoording 2023

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen toezichthoudende topfunctionarissen.

WNT verantwoording 2023

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam	Functie
P.J. Piscaer	Lid
M.C.J.A. Trommelen	Lid
J.L.M. Brummer	Lid

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Naam	Functie
E.A. Smits	Voorzitter
P.H. van Bakel- de Jong	Lid

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT verantwoording 2023

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

's-Hertogenbosch, d.d.

E.A. Smits
Voorzitter

P.J. Piscaer
Lid

M.C.J.A. Trommelen
Lid

P.H. van Bakel- de Jong
Lid

J.L.M. Brummer
Lid

Overige gegevens

Statutaire bepaling van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat.